

§ 12 MILJØGODKENDELSE
af svinebedrift
Amaliengård
Skast 39, 6261 Bredebro

TØNDER KOMMUNE

Registreringsblad

Titel: § 12 miljøgodkendelse af svinebedrift Skast 39, 6261 Bredebro
Dato for ikrafttrædelse: 17.11.2009
Bedriftens navn: Amaliengård
CVR-nr: 17122975
CHR-nr: 105309
Ejendomsnummer: 5500000925
Ejerlav og matr. nr. Skast, Sdr. Skast, matr. nr.: 125, 190, 271, 305, 460, 461, 496, 497, 539.
Adresse: Skast 39, 6261 Bredebro
Bedrifts ejer og Ansøger: Henrik Refslund Hansen
Konsulent: Janni Nyvang Nielsen v. Sønderjysk Landboforening,
Billundvej 3, 6500 Vojens. Tlf. nr. 7320 2600, e-mail: jnn@slf.dk
Tilsynsmyndighed: Tønder Kommune
Rådgiver: Orbicon, Ditte Lildal Berg, KS Anne Hededal Christensen
Kontrolleret af: Dorte Fabrin
Forside foto: Foto d. 29.04.2009 af Ditte Lildal Berg, Orbicon. foto viser en del af eksisterende staldbygninger på Skast 39, 6261 Bredebro.

Ikke-teknisk resumé

Henrik Refslund Hansen har søgt Tønder Kommune om tilladelse til udvidelse af nuværende slagtesvineproduktion på Skast 39, 6261 Bredebro. Ansøgningen vedrører udvidelse af produktionen fra 7.545 slagtesvin (30-100 kg), svarende til 208,03 DE, til 14.892 slagtesvin (30-112 kg), svarende til 499,96 DE.

Ejendommen er beliggende ca. 860 m øst for Skast, i landzone og består af to staldbygninger, som er indrettet til slagtesvineproduktion, samt en gyllebeholder på 3.300 m³. Til ejendommen høre der endvidere en møddingsplads, pladsen er beliggende ca. 800 m nord for produktionsbygningerne. Pladsen bliver udlejet til Tønder kommune. Idet produktion ikke resulterer i fast gødning eller på anden måde benytter pladsen, er denne ikke behandlet i denne godkendelse.

I forbindelse med udvidelsen etableres der yderligere to staldanlæg på hver ca. 900m², vest for de eksisterende anlæg. Udover de nye staldanlæg etableres der en ny gyllebeholder på 4.000 m³, den eksisterende og nye beholder overdækkes for at mindske fordampningen fra anlægget.

Al gylle i både nu- og ansøgt drift bliver afsat til Refslund Mark I/S. Til denne godkendelse hører der en § 16 godkendelse af udbringningsarealerne i Refslund Mark I/S, Hjørpstedvej 7, 6280 Højer. § 16 godkendelsen beskriver alle arealer der udbringes på samt håndteringen af gødningen.

Der er foretages fodertiltag i forbindelse med udvidelsen ved at korrigere råproteinindholdet i foderet fra 157,6 til 157,5g råprotein/FE.

Med overdækningen af gyllebeholderen og korrektionerne i råproteinindholdet, reducerer ejendommen ammoniakfordampningen med 246kg N/år mere end det lovpligtige.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Tønder Kommune en § 12 godkendelse til ejendommen på en række anførte vilkår.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	5
Klagevejledning og offentliggørelse	7
Generelle vilkår	9
Drift og indretning	9
Årsproduktion	10
Vilkår for anlæg	11
Staldinventar- og drift	11
Ammoniakreducerende miljøteknologi	11
Lugt	12
Gødnings-opbevaring	12
Gyllehåndtering	13
Spildevand m.v.	13
Uheld og driftsforstyrrelser	13
Støj	14
Skadedyr	14
Støv	14
Lys	14
Oplag af olie og kemikalier	15
Affald	15
Vilkår for udspretningsarealer	16
udbringning	16
Tønder Kommunes samlede vurdering	17
Undersøgte alternativer	17
Varetagelse af hensyn til landskab	17
Naboer – placering, – lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.	18
BAT – bedste tilgængelige teknik	20
Uheld og driftsforstyrrelser	22
Jord	22
Grundvand	22
Overfladevand	23
Natur	25
Miljøteknisk beskrivelse	31
Oplysninger om ansøger og ejerforhold	31
Oplysninger om ejendommens placering	31
Landskabelige hensyn	32
Husdyrgødning	33
Foder	34
Harmoniregler	34
Bedriftens indretning og drift	35
Ressourceforbrug	36
Transport	37
Støj	37
Skadedyr	38
Affald	38
Olie og kemikalier	38
Døde dyr	39
Spildevand	39
Bilag 1a: Oversigtsplan over ejendom	40
Bilag 1b: Situationsplan fortsat	41
Bilag 1c: Tabel til situationsplan	42
Bilag 2a: Afløbsplan	43
Bilag 2b: Afløbsplan fortsat	44

Bilag 3: Kapacitetserklæring	45
Bilag 4: Beskrivelse af kølebrønd til døde dyr	47
Bilag 5: Ammoniakdepositionsberegninger	52
Bilag 6: Ikke almenevandforsyninger i forhold til ejendommen	58
Bilag 7: § 3 i forhold til ejendommen	59
Bilag 8: § 7 beskyttet natur i forhold til ejendommen	60
Bilag 9: Natura 2000 områder i forhold til ejendommen	61
Bilag 10: Div. beskyttelseslinjer i forhold til ejendommen	62
Bilag 11: Biologiskekorridorer, uforstyrrede landskaber, naturomr., eksisterende skov og skovrejsning uønsket	63
Bilag 12: Beregnet konsekvensområde	64
Bilag 13: Beredskabsplan	65

Indledning

Henrik Refslund Hansen har ansøgt om en § 12 godkendelse jf. Husdyrloven¹ af bedriften beliggende på adressen Skast 39, 6261 Bredebro.

Der ansøges om en driftmæssig udvidelse af besætningen fra det nuværende dyrehold på 7.545 slagtesvin (30-100 kg) svarende til 208,03 DE til et dyrehold på 14.892 slagtesvin (30-112 kg) svarende til 449,96 DE.

Miljøgodkendelsen udarbejdes af Tønder Kommune med bistand fra Orbicon.

Den 25. marts 1997 blev der af Sønderjyllands Amt givet landzonetilladelse til opførsel af 4.000 – 5.000 m² driftsbygninger til en svineproduktion på 249 DE.

Læsevejledning

Godkendelsen er opbygget, så vilkår står først sammen med konklusionerne fra den samlede vurdering, derefter følger Tønder Kommunes samlede vurdering samt en miljøteknisk beskrivelse af det ansøgte projekt.

Sagens bilag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Ansøgningsskema nr. 6328 af d. 21. december 2007 version 5, genberegnet 23. juni 2009 med bilag.
- Mail af d. 23 juni 2009; Ammoniakdepositionsregninger.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrloven med tilhørende bekendtgørelse² samt Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Derudover er der foretaget en vurdering af ansøgningen jf. reglerne i habitatbekendtgørelsen³. Jf. denne skal kommunen før der træffes afgørelse til et husdyrbrug, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Da der er tale om anlæg til husdyrproduktion for mere 210 dyreenheder i slagtesvin (over 30 kg) skal ansøgningsmateriale i henhold til Husdyrbrugloven § 55 offentliggøres

således, at offentligheden får lejlighed til at se materialet og udtale sig herom.

Ansøgningsmateriale er offentliggjort den 9. juni 2009 i Digeposten.

Udkastet har været i interinhøring i Tønder Kommune fra d. 3. juli til d. 10. juli 2009 i afdelingerne, Team Industri Jordforurening Grundvand Overfladevand, Team Natur og vandløb, Team Byggeri og planadministration.

Udkast til miljøgodkendelse har været i nabo/partshøring fra d. 01.10.2009 til den 12.11.2009. Udkastet har i den forbindelse være fremsendt til ejer samt parter med "enhver med væsentlig individuel interesse" (ses på nedenstående partshøringsliste).

Endvidere skal virksomheden og kommunen i forbindelse med godkendelsen foretage en vurdering af virksomhedens teknologi i forhold til det, som beskrives som "Bedst Tilgængelige Teknologi" (jf. BAT-notat/BREF-dokument for svine- og fjerkræbrug).

Husdyrlovens beskyttelsesniveau, afskæringskriterier

Godkendelsen er vurderet i henhold til Husdyrlovens og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer, afskæringskriterier samt i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴, Skov- og Naturstyrelsens vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt Habitatbekendtgørelsen⁵.

Husdyrloven beskriver 4 beskyttelsesniveauer eller afskæringskriterier, nemlig:

1. Ammoniak

- Det generelle ammoniakkrav
- Det individuelle ammoniakkrav - Maksimal merbelastning af særlige naturområder (§ 7)

Med overdækningen af gyllebeholderen og korrektionerne i råproteinindholdet, reducerer ejendommen ammoniakfordampningen med 246kg N/år mere end det lovpligtige krav. Det individuelle ammoniakkrav er overholdt, nærmeste § 7 ligger mere end 1.000 meter fra ejendommen.

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20/12/2006

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31/3/2009

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 01/05/2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006

⁵ Bekendtgørelse nr. 408 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 1. maj 2007.

2. Lugt

- Nabo
- Samlet bebyggelse
- Byzone

Lugtkravene er overholdt.

3. Fosfor

- Natura 2000 områder overbelastet med fosfor
- Lavbund
- Lerjord

Denne godkendelse indeholder ingen vurdering af udbringningsarealer indeholdt i denne godkendelse.

Al gylle afsættes til Refslund I/S, Hjørpstedvej 7, 6280 Højer, arealerne behandles i en § 16 godkendelse til denne ejendom.

4. Nitrat

- Overfladevand
- Grundvand

Da al gylle afsættes til Refslund I/S, og der derfor ikke indgår arealer i denne godkendelse til Skast 39, er der ikke beregnet for nitrat i forhold til grundvand.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Fravigelser, der med rette kan begrundes i naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017.

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Tønder Kommune hermed godkendelse til ovennævnte bedrift på nedenstående vilkår. Det er endvidere Tønder Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden. Godkendelse af arealerne tilhørende Refslund Mark I/S, Hjørpstedvej 7, 6280 Højer iht. Husdyrlovens § 16 er en forudsætning for denne godkendelse.

Godkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til husdyrbrugslovgivningen. Godkender/tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. Byggeloven, Planloven, m.v. samt afledning af spildevand og overfladevand efter Miljøloven) skal søges separat og der skal bl.a. indhentes byggemeddelelse inden evt. byggeri må igangsættes.

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til Husdyrloven, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 16.12.2009 påklages til Miljøklagenævnet.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen. Godkendelsen er offentliggjort ved annonce i Digeposten den 17.11.2009.

Eventuel klage stilles til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Tønder Kommune, Miljø og Natur, Rådhusstræde 2, 6240 Løgumkloster eller pr. mail til toender@Toender.dk, som videresender klagen med sagens akter. Tønder Kommune skal have klagen senest den 16.12.2009 indenfor rådhusets kontortid.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor godkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1. Undtaget fra dette er dog hvis miljøgodkendelsen indeholder vilkår angående landskabelige forhold og ved etablering af gyllebeholdere i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 3.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Med venlig hilsen

Dorte Fabrin
Miljømedarbejder

Udkast til afgørelse er fremsendt til kommentering inden meddelelse af godkendelsen til følgende (partshøring):

- Ejer

- Naboer (fundet ud fra beregning af konsekvensområde for det ansøgte dyrehold på ejendommen – radius beregnet til 949,81 m, jf. kortbilag 12)

-Ejer af aftalearealer:

Orienteret om meddelelse af denne godkendelse er:

- Ejer: Henrik Refslund Hansen, Skast 48, 6261 Bredebro
- Miljøministeren: Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe. E-post: post@rib.mim.dk
- Statsforvaltningen Syddanmark, Embedslægeinstitutionen, Storetorv 10, 6200 Aabenraa. E-post: syddanmark@statsforvaltning.dk
- Enhver med væsentlig individuel interesse. (de hørte parter er nævnte i afsnittet "høring" ovenfor)
- Ferskvandsfiskerforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskerforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalfdeling Tønder, Søren Eller, Leosallé 26, 6270 Tønder, E-post: soeren@eller.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalfdeling Sønderjylland v/Martin Iversen, Sottrupskov 10, 6400 Sønderborg. E-post: toender@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/Miljøkoordinator Morten Ringive, Sandbjergvej 1, 6400 Sønderborg. E-post: mri@fleggaard.dk
- Friluftsrådet v/Svend Kristiansen, Østerbyvej 32, 6280 Højer. E-post: fr@friluftsradet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, E-post: dn@dn.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle, E-post: jkt@sportsfiskerforbundet.dk.
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, E-post: husdyr@ecocouncil.dk.
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk

Andre:

- Konsulent Sønderjysk Landboforening, Janni Nyvang Nielsen, E-post: jnn@slf.dk

Generelle vilkår

Drift og indretning

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Skast 39, 6261 Bredebro vedrørende CHR nr. 105309 og CVR nr. 17122975 .
2. Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter godkendelsens meddelelse.
3. Bedriften skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
4. Valget af materialer til nybyggeri skal matche de farver, der er anvendt i visualiseringen og til eksisterende anlæg, koksgrå betonelementer og sort tag.
5. Den eksisterende beplantning skal vedligeholdes.
6. Både den eksisterende og den nye gyllebeholder skal overdækkes.
7. Ny gyllebeholder skal etableres i grå betonelementer.
8. Ny gyllebeholder må ikke bygges højere end den eksisterende gyllebeholder.
9. Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen før landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år.
10. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med relevante vilkår.
11. Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.
 - Gyllebeholdere der ikke længere anvendes, skal rengøres og gøres uanvendelige.

Miljøteknisk vurdering

- Drift og indretning

Det forudsættes, at bedriften indrettes og drives i overensstemmelse med det i sagen forelagte. Oversigt over indretning fremgår af bilag 1-2.

Det vurderes at ejendommen Skast 39, 6261 Bredebro ligger udenfor de områder, der har særlig interesse, hvad landskabelige værdier angår.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion.

Det vurderes, at ejendommen ligger udenfor de områder, der har særlig interesse, hvad landskabelige værdier angår. De nye bygninger falder visuelt naturligt sammen med de øvrige driftsbygninger, og det vurderes, at det vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Det vurderes endvidere, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for områdets status.

Det vurderes, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte ikke visuelt vil ændre på området, og at det samlede bygningsanlæg – efter udbygningen – vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Der er etableret afskærmede beplantning langs staldanlæg og langs gyllebeholderen.

Såvel produktionsbygningerne og ny gyllebeholder overholder gældende afstandskrav.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

En vindmølle på 600 kWh er den eneste biaktivitet tilknyttet bedriften på Skast 39, 6261 Bredebro.

Årsproduktion

12. Bedriften tillades drevet med en årsproduktion på maksimalt 14.892 slagtesvin 30 - 112 kg (3.960 stipladser) svarende til i alt 499,96 DE
13. Dyreholdet på ejendommen skal placeres i stalde og med vægtintervaller og stipladser som:

Stald	Dyretype	Vægt-Interval	Antal stipladser
1 (eksisterende)	Slagtesvin	30-112 kg	990 stk.
2 (eksisterende)	Slagtesvin	30-112 kg	990 stk.
3 (nybyggeri)	Slagtesvin	30-112 kg	990 stk.
4 (nybyggeri)	Slagtesvin	30-112 kg	990 stk.

14. Det maksimalt tilladte antal dyr i ovennævnte dyrekategorier på stald af gangen er; 3960 (stipladser) fordelt som ovenstående.
15. Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør dyreholdets størrelse som følge af tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller så længe både det maksimale antal DE og geneafstanden for lugt ikke forøges.
16. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:
- Når besætningen er nået op på 499,96 dyreenheder,
 - Besætningens/produktionens størrelse den 17.11.2011
17. I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn skal afregning fra slagteriet for hele den animalske produktion, dækkende de sidste 3 års produktion, ligge til rådighed for tilsynsmyndigheden. Afregningen skal kunne dokumentere antallet af slagtede svin de pågældende år. Derudover skal slagtesvinenes gennemsnitlige levende vægt fremgå af afregningen.

- Årsproduktion

De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelses⁶ definitioner.

Jævnfør vilkår 2 bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er udnyttet indenfor 2 år. Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en opbygning er påbegyndt.

Det vurderes, at der med rimelighed (+/- 5-10%) kan reguleres i antal producerede slagtesvin, idet en normal slagtesvineproduktion kræver en vis fleksibilitet med hensyn til slagtevægt. Det er dog forudsat, at det samlede antal DE eller geneafstanden for lugt ikke forøges, da dette kræver godkendelse. Antallet af DE beregnes efter den til enhver tid gældende definition. Ligeledes må antallet af antal stipladser ikke overskrides.

Reguleringen er mulig at styre, idet slagtevægt fremgår af slagterifregninger eller planårsopgørelser fra slagteriet.

⁶ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006

Vilkår for anlæg

Staldinventar- og drift

18. Der skal være overbrusningsanlæg, hvor staldluften tilføres forstøvet vand i samtlige stalde.
19. Ventilationsanlæg skal udføres således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støjgener.
20. Staldventilatorer skal renholdes og justeres jævnlige efter producentens anvisninger.
21. Der må ikke håndteres eller opbevares sprøjtemidler på ejendommen.
22. Bedriften skal i forbindelse med de regelmæssige tilsyn redegøre for, hvad der er indført af renere teknologi siden sidst, samt i hvilket omfang der er sket substitution af råvarer og hjælpepestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpepestoffer.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

23. De nye stalde 3 og 4 skal etableres med delvist spaltegulv med minimum 1/3 fast gulv.
24. Der skal etableres teltoverdækning på gyllebeholder (nr. 6) (eksisterende) og ny gyllebeholder (nr. 7).
25. Der skal korrigeres i råprotein i foderet til slagtesvin (30-112 kg) fra normen 157,6 g råprotein/FE til 157,5 g råprotein.
26. Fodereffektiviteten skal løbende forbedres således, at der til enhver tid anvendes de bedst muligt foderblandinger til begrænsning af N og P fra dyrene.
27. Foder skal leve op til BREF-dokumentet.
28. I forbindelse med tilsyn skal der redegøres for hvilke fodertiltag der er sket på bedriften siden sidste tilsyn, herunder anvendelse af bedst mulige foderblandinger samt fodringsstrategi.

Miljøteknisk vurdering

- Staldinventar- og drift

Det anbefales at overbruse i 2-4 minutter én gang i timen i slagtesvinestalde med lavtryksanlæg ved staldtemperaturer under 22°C, mens der ved staldtemperatur over 22°C anbefales overbrusning i 4-6 minutter hver halve time. Der er stillet vilkår til overbrusning, idet overbrusning, udover det dyreetiske aspekt, er vurderet at have en gavnlig miljøeffekt – f.eks. ifht. minimering af støv- og lugtgener.

Da ansøger har oplyst at håndtering og opbevaring af sprøjtemidler sker på adressen Skast 48, indeholder denne godkendelse ikke vurdering af opbevaring og håndtering af sprøjtemidler. Der er derfor sat vilkår om, at der ikke må håndteres eller opbevares sprøjtemidler på Skast 39.

- Ammoniakreducerende miljøteknologi

Gulvtypen, delvist spaltegulv med 1/3 fast gulv har positive egenskaber både i forhold til dyrevelfærd og i forhold til ammoniakfordampning. Gulvet giver mulighed for at tildele halm i stiens lejeareal, hvilket giver et tørrere miljø og endvidere giver beskæftigelse til grisene. Delvist spaltegulv er medvirkende til, at man kan sænke temperaturen i stalden, hvilket vil sænke ammoniakkoncentrationen i stalden og dermed give et bedre arbejdsmiljø. Den lavere temperatur afføder også reduktion i ammoniakfordampningen fra gyllens overflade, hvilket har en positiv indvirkning på den omgivende natur.

Kravet om 15 % reduktion (2007) af NH₃ tab fra stald og lager opfyldes endvidere ved at etablere overdækning på eksisterende og ny gyllebeholder samt ved korrektion i gram råprotein pr. foderenhed.

Der er stillet vilkår om, at der på bedriften skal ske en løbende forbedring af fodereffektiviteten, således at N og P bedst muligt tilbageholdes samt rettes fokus mod bedst muligt foderblandinger til bedriftens dyrehold. Tønder Kommune betragter dette som BAT

Skast 39 fodrer foruden korn med færdigfoder (tørfoder) indeholdende fytase og et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jvf. BREF). Når det gælder svinebrug mht. foderteknologier angiver BREF-dokumentet, at fasefodring og fytasetilsætning betegnes som bedste tilgængelige teknik. For at leve op til krav om BAT er der derfor sat krav til dette.

Staldanlæg og gylletanke ligger udenfor bufferzoner dvs. udenfor 1000 m fra et § 7 udpeget naturområde. Nærmeste § 7 område er Kogsbøl og Skast Mose, som er beliggende ca. 1,5 km syd for ejendommen, se bilag 8. Den højeste merdeposition fra anlægget til naturområdet er beregnet til 0,038 kg N/ha. Samtidig viser beregninger på anlægget, at der reduceres med 246 kg N/år udover det lovpligtige.

Tønder Kommune har derfor vurderet, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af beskyttede naturtyper i nærområdet.

Lugt

29. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
30. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

- Lugt

Det er Tønder Kommunes vurdering, at en væsentlig medvirkende faktor til begrænsning af emission, er opretholdelse af en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde, derfor er det stillet vilkår om renholdelse af bedriften og dens omgivelser.

Det vurderes, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, samlede bebyggelse og byzone ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

Gødnings-opbevaring

31. Der skal altid være en opbevaringskapacitet husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed på ejendommen.
32. Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.
33. Afløbsbrønde, tagnedløbsbrønde og lignende, skal sikres, så der ikke ved eventuelle uheld kan afledes gylle til drænsystemet.

- Gødnings- opbevaring

Håndtering af gødning foregår som gylle. Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, såfremt der på selve ejendommen er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen rækker til 9,8 mdr., og dermed er Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav opfyldt på ejendommen.

Det vurderes, at bedriften med de stillede vilkår lever op til BAT. Når der ved indvendig og udvendig inspektion står "om muligt", er det ikke intentionen, at hele beholderen skal frilægges for inspektion, men blot at den engang om året efterses for evt. revner mm.

Alle afløbsbrønde skal sikres mod tilledning af vand, saft og gylle, gyllebeholdere og befæstede arealer, hvor der kan være

spild af foder og husdyrgødning. Afhængig af terrænforhold er det nødvendigt at have fokus på alle risici.

Gyllehåndtering

34. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
35. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletankene ikke pumpes gylle udenfor tankene.
36. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.
37. Efter udbringning af gylle på mark og fyldning af gyllevogne skal det sikres, at diverse rør og slanger m.v. er tømt, så der ikke spildes gylle på veje.

- Gyllehåndtering

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering foregår under opsyn samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses f.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen kort tid før, beholderen skal tømmes - f.eks. ved udspredning.

Gyllen bliver hentet af gyllevogn, som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Det vurderes at denne metode vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning.

På baggrund af afstanden og placering ift. naboen, er der ikke stillet vilkår til hvornår der må ske pumpning og udkørsel af gylle. Men der henvises til at

I øvrigt henvises der til nye skærpede regler for gyllehåndtering i Bekendtgørelse om ændring af Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 736 af 30/06/2008.

Spildevand m.v.

38. Spildevand fra rengøring af stalde, o.l. skal ledes til gyllesystem.
39. Al vask af maskiner og redskaber, skal foregå på en støbt, fast plads hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.
40. Der skal søges særskilt tilladelse til afledning af tag og overfladevand ved Tønder Kommune.

- Spildevand

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner. Der er derfor stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til gyllebeholder. Dermed udsprede vaskevand med gyllen, hvilket er den miljømæssigt mest forsvarlige løsning.

Tag- og overfladevand uden rester af husdyrgødning, der ansøges udledt til dræn eller vandløb er ikke indeholdt i denne godkendelse.

Uheld og driftsforstyrrelser

41. Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.
42. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen og findes i et sprog, der kan forstås af de ansatte.
43. Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens

- Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn. Dette gør sig ligeledes gældende ved tankning af diesel. Der er indsendt beredskabsplan, der fortæller hvad der gøres ved uheld

Udover at være BAT, så er det Tønder Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden og

ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol..

relevante myndigheder, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l. For at beredskabsplanen til enhver tid er anvendelig og opdateret, skal den revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året. Planen skal til enhver tid være kendt af gårdens ansatte mm. og andre, der har deres daglige gang på bedriften. For at alle skal kunne få adgang til planen, skal den være let tilgængelig og synlig og såfremt der er udenlandsk arbejdskraft, findes i et sprog der kan forstås af de ansatte.

Støj

44. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til flere støjgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne.
45. Såfremt de stillede støjkraav ikke er overholdt, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.
46. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning eftervise, at de stillede støjkraav er overholdt.
47. Støjmåling kan max. kræves 1 gang årligt på tilsynsmyndighedens forlangende, med mindre der er konstateret overtrædelse af gældende regler/(vilkårsbestemte) støjgrænser. Målingerne skal udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger herom.

- Støj

Der etableres ikke nye støjende anlæg i forbindelse med udvidelsen. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger, idet de nærmeste naboer ligger så langt fra bedriften, at det vurderes, at gener ikke opstår.

Skadedyr

48. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.
49. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.)

- Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk, at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

Støv

50. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal, vurderet af tilsynsmyndigheden.
51. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med cykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

- Støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Lys

- Lys

52. Mellem solnedgang og solopgang skal porte holdes lukkede for at reducere lysgenerne for omboende. Portene kan dog åbnes kortvarigt ved ind- og udkørsel.
53. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende.
54. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Oplag af olie og kemikalier

55. Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplag af olier og kemikalier må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak.
56. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
57. Tankning skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand/grundvand.

Affald

58. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
59. Der skal føres register over bortskaffelse af affald på landbruget. Registreringen skal gemmes i mindst 5 år og fremvises på tilsyn.
60. Affald skal bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende affaldsregulativ som gælder for Tønder Kommune.
61. Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
62. Animalsk affald, herunder døde dyr, skal opbevares efter gældende regler⁷. Der må i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstå uhygiejniske forhold herunder adgang for omstørfende dyr.

Der er opsat orienteringslys over indgang til staldanlæggene, som tændes manuelt. Derudover er der orienteringslys på la-debygningen, der aktiveres via bevægelsescensor. Der forventes ingen væsentlige problemer med lysforhold.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

- Oplag af olie og kemikalier

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier og kemikalier, opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb.

Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm, er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Ift. bedriftens olietanke henvises i øvrigt til reglerne i Olietank-bekendtgørelsen (Bek. nr. 724 af 1. juli 2008).

Affald

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over bortskaffelsen af affald, herunder også sikre at bortskaffelsen sker i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Døde dyr placeres i en kølebrønd med fast bund og lukket afløb. Grubens indvendige mål er 3,6*2,5m i længde og bredde, og 1,35m høj. Henrik Refslund Hansen har valgt at gå ind i et projekt som udspringer fra DAKA (se bilag 4). Dyrene afhentes af DAKA

⁷ Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr nr. 439 af 11. maj 2007

Mangler disse vilkår ikke?

Vilkår for udspretnings-arealer

udbringning

63. Der skal foreligge dokumentation for, at svinegylle svarende til det antal dyreenheder der produceres på ejendommen (499,96 DE), fraføres og udsprede på aftalearealer
64. Der skal foreligge en skriftlig gylleaftale for aftalearealerne inden udbringning på disse arealer.
65. På aftalearealerne må der afsættes flg.:

Bedrift	Mark areal	Samlet mængde husdyrgødning
Refslund Mark I/S, Hjørpstedvej 7, 6280 Højer	840,81 Ha	499,96 DE

Miljøteknisk vurdering

- Udbringning

Al gylle i både nu- og ansøgt drift bliver afsat til Refslund Mark I/S. Refslund Mark I/S har arealer (ca. 66,03 ha) beliggende i område udpeget som nitratfølsomt indvindingsopland, hvilket afkaster krav om udarbejdelse af § 16 tilladelse. Der er derfor udarbejdet § 16 tilladelse for adressen Hjørpstedvej 7, 6280 Højer, som er hjemsteds adresse for selskabet Refslund Mark I/S.

Arealerne under Refslund I/S omfatter både ejede og forpagtede arealer.

Der modtages ved Refslund Mark I/S 677,09 DE udover de 499,96 DE som modtages fra Skast 39., det giver en gødningsmængde på ca. 1177,05 DE til udspretning på 840,81 Ha. Harmonikravet er dermed overholdt med 1.4 DE/ha

Tønder Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt kommunens registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Tønder Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier.
- driften kan ske uden væsentlig gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen endvidere afskæringskriterierne, derfor meddeler Tønder Kommune miljøgodkendelse til bedriften på en række vilkår.

Undersøgte alternativer

Forudsætningerne for den ansøgte udvidelse er at skabe en rentabel produktion på bedriften. Grundlaget herfor er skabt gennem udvidelse af dyreholdet og ved at separere markdelen fra husdyrproduktionen. En rentabel produktion anses ikke for realistisk uden udvidelse af dyreholdet.

Der blev i 1997 givet landzonetilladelse til opførelse af produktionsbygninger uden tilknytning til eksisterende produktionsbygninger på Skast 48. Begrundelsen herfor skal findes i, at det ikke var muligt at udvide produktionen på Skast 48 uden at skabe store gener for naboer. Placeringen af de nye produktionsbygninger er gennemtænkt i forhold til naboer og beskyttet natur.

Der gives nu tilladelse til opførelse af to produktionsbygninger samt en gyllebeholder. Disse anlæg kommer til at ligge i sammenhæng med eksisterende produktionsbygninger på Skast 39.

På grund af de forudgående overvejelser om placering af produktionsbygninger, i forbindelse med lokaliseringsgodkendelsen i 1997, er det besluttet at fastholde placeringen på ejendommen og i stedet gøre en indsats ved at gennemarbejde anlæggets udformning for her at minimere påvirkningen på omgivelserne. I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter er det ejer og rådgivers vurdering, at den valgte placering i forbindelse med de eksisterende anlæg vil give det bedste helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

Ansøger fremfører endvidere, at: *"I tilfælde af at ansøgningen ikke imødekommes - vil produktionen blive flyttet til udlandet og indtægtsgrundlaget for egnen vil blive reduceret og arbejdspladser i bedriften og følgeindustrien vil forsvinde."*

Kommunen vurderer samlet set ikke de behandlede alternativer som værende bedre end det ansøgte projekt.

Kommentarer til udvidelsen

I foroffentlighedsfasen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte projekt.

I nabo/partshøringen er der ikke kommet bemærkninger til udkast til miljøgodkendelse.

Udtalelse fra andre myndigheder

Da anlægget ligger 20 km eller der over fra Esbjerg, Haderslev og Aabenraa Kommuner og ca. 17 km grænsen mod Tyskland, har det ikke været relevant at indhente udtalelse fra nabokommuner/nabolande.

Påvirkning af omgivelserne

I det følgende behandles det ansøgte i forhold til

- Landskabet
- Naboer (placering, lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.)
- BAT- bedste tilgængelige teknik.
- Energi og ressourcer
- Uheld og driftsforstyrrelser
- Jord
- Grundvand
- Overfladevand
- Natur

Der gives godkendelse til 499,96 DE i slagtesvin (30-112 kg). Al gylle afsættes til Refslund I/S, hvortil der hører en § 16 godkendelse.

Varetagelse af hensyn til landskab

Den nye godkendelsesordning gennemfører VVM-direktivet og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrbrug og samler kravene til ansøgning og myndighedsbehandling med de relevante dele fra bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed og planlovens bestemmelser om landzoneregulering.

Skast 39 er beliggende i det åbne land ca. 2,8 km sydøst for Husum Ballum, som er den nærmeste byzone i området. Der er tale om et åbent landskab, præget af landbrugsejendomme af forskellig karakter. Ejendommen ligger ca. 840 m øst for landsbyen Skast. Landsbyen er domineret af et åbent mønster af huse og gårde, heriblandt to store gårde: Skastgård, der er et 4-fløjet gårdanlæg, som oprindeligt er opført i 1606. Åsgård, der har et stuehus fra 1856; gårdens historie går dog længere tilbage⁸. Ansøger har bopæl på Skastgård.

Ejendommen Skast 39 består af to staldbygninger fra 2001, som er indrettet til slagtesvineproduktion, samt en gyllebeholder på 3.300 m³ fra 2005.

Til ejendommen høre der endvidere en møddingsplads beliggende ca. 800 m nord for produktionsbygningerne. Pladsen bliver udlejet til Tønder kommune. Idet produktionen ikke resulterer i fast gødning eller på anden måde benytter pladsen, er denne ikke behandlet i denne godkendelse.

I forbindelse med udvidelsen etableres der yderligere to staldanlæg på hver ca. 900 m², vest for eksisterende anlæg. Udover de nye staldanlæg etableres der en ny gyllebeholder på 4.000 m³, den eksisterende og nye beholder overdækkes for at mindske fordampningen fra anlægget.

Skast 39 er mod øst og vest afskærmet af veletablerede læhegn og ejendommen er trukket tilbage fra vejen Harres. For i øvrigt at skabe harmoni i bygningsmassen bliver de nye bygninger opført i samme materialer som de eksisterende staldanlæg.

Placeringen er blandt andet bestemt af produktionen på ejendommen, hvor en sammenbygning er mest hensigtsmæssig. Den nye gyllebeholder vil blive placeret lige nord for den eksisterende beholder.

Såvel stalden som gyllebeholderen overholder gældende afstandskrav. Det nye byggeri er ikke beliggende i bygge og beskyttelseslinjer, jr. Regionplan 2005.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg – efter udbygningen – vil fremstå som en driftsmæssig enhed, der kræves således ikke tilladelse efter § 22 i husdyrloven (dvs.

⁸

<http://www.kulturarv.dk/tjenester/publikationer/emneopdelt/kulturmiljoe/vadehavsatlas/kulturmiljoe/viskulturmiljoe.jsp?id=72>

tilladelse til byggeri uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer.)

Det vurderes, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Naboer – placering, – lugt-, støj-, flue- og lysgener m.v.

Generelt i forhold til naboer kan det oplyses, at kommunen aldrig har modtaget klager over lugt, støv og støj fra ejendommen.

Der er ansøgt om tilladelse til etablering af et dyrehold svarende til 499,96 DE i slagtesvin. De angivne DE er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion. Derfor er der indsat et vilkår om egenkontrol, der skal sikre, at husdyrholdet er indsat inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en opbygning er påbegyndt.

- tidsplan for udbygningen

Når godkendelsen er meddelt, igangsættes det ansøgte byggeri.

- placering af nye anlæg

Det er Tønder Kommunes vurdering, at placeringen af de nye produktionsbygninger og gyllebeholder ikke vil komme til at skærme udsynet for de nærmeste naboer. Denne vurdering bunder i, at naboen på adressen Skast 38, som også har landbrugsproduktion, ligger 760 m vest for Skast 39, endvidere er Skast 39 afskærmet af veletablerede læhegn mod vest og øst.

- kumulativ effekt

Oplysningerne om kumulation skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, samlet bebyggelse eller nabo, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Det er blevet oplyst, at der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone.

- lugt

Det vurderes, at der med rimelighed kan reguleres i antal producerede slagtesvin, idet en normal slagtesvineproduktion kræver en vis fleksibilitet med hensyn til slagtevægt. Det er

dog forudsat, at det samlede antal DE eller geneafstanden for lugt ikke forøges.

Geneafstand (i meter) fra ejendommen er beregnet som følger:

	Beregnet geneafstand i meter ukorrigeret.	Faktisk afstand i meter (nærmeste stald)
Enkeltbolig	300,34 m	760 m
Samlet bebyggelse	604,95 m	860 m
Byzone	786,47 m	2,9 km

Nærmeste nabobeboelse, der ikke er et landbrug, ligger ca. 760 m vest for nærmeste staldafsnit. Den ukorrigerede geneafstand er beregnet til 300,34 meter. Nærmeste samlede bebyggelse ligger 860 m vest for ejendommen, hvor den ukorrigerede geneafstand er beregnet til 604,95 m. Nærmeste byzone ligger 2,9 km fra bedriften og den ukorrigerede geneafstand er her beregnet til 786,47 m. For alle områder er genekriteriet overholdt, da den ukorrigerede geneafstand er kortere end afstanden til områderne.

Kommunen har beregnet konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse ud fra FMK-modellen. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 949,81 m. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende. (se bilag 12)

Der er stillet krav om overbrusningsanlæg (er etableret på bedriften) for på den måde at sikre, at slagtesvinene har mulighed for afkøling i varme perioder, da de ikke har svedkirtler. Samtidig kan en god drift og styring af overbrusning af gødearealer medvirke til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed medvirke til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved mindskes både lugtgener og ammoniaktab, og muligheden for udklækning af fluelarver reduceres. Endvidere kan overbrusningsanlæg have en positiv effekt på mængden af støv i stalden.

Håndtering af gødning uden for staldanlægget, herunder udsugning til opbevaringsanlæg, omrøring og overpumpning til gyllevogn, kan også give anledning til lugt.

Det vurderes, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse. Det må dog forventes at beboelser indenfor konsekvensområdet på 949,81 m vil kunne ople-

ve øget lugt, idet lugtgeneafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således, at lugten uden for ejendommen formindskes.

- støj

På grund af afstanden til nærmeste nabo vurderes landbrugs faste anlæg m.v. ikke at give anledning til en støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende. Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

- fluer mm.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk, at retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium opdateres 1 gang årligt.

- støv

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

- lys

På bedriften er der kun meget lidt natbelysning, hvorfor det ikke forventes at give væsentlige problemer.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

- affald

Der er udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald gældende for virksomheder i Tønder Kommune. Dette regulativ er

gældende for ejendommen, hvilket betyder, at man skal anvende en godkendt (eller - den kommunale) modtageplads eller anvende godkendte transportører.

Tønder Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at bedriften selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget.

Ønsker man at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal der gives dispensation fra Tønder Kommune.

Oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold. Der skal for at få overblik og incitament til nedbringelse af mængden af affald på ejendommen føres registrering over bortskaffelse af affald. Endvidere henvises der til Tønder Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ.

- transport

Bedriften ligger hensigtsmæssigt ift. til- og frakørselsforhold til ejendommen. Da ejendommen ligger isoleret fra naboer.

Dog henstilles det, at transport foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Det ansøgte vil betyde en forøgelse af forbruget af foder m.v. og en øget transport til og fra ejendommen. Forøgelsen af antallet af transportere er efter kommunens opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende.

BAT – bedste tilgængelige teknik

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er der foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

Der er i forhold til kommunens niveau for BAT på landbrugsområdet foretaget vurderinger for områderne: management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi og opbevaring/behandling af husdyrgødning.

- management

Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder de anvendte teknologier.

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt. Det er på baggrund af den beskrevne drift vurderet at det ansøgte projekt lever op til dette.

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føres registrering over bortskaffelse af affald.

Udarbejdelse af beredskabsplan opfattes af kommunen som værende BAT idet udarbejdelsen af planen gør at man får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld således at evt. skader ved uheld kan minimeres. Der er derfor sat vilkår om at der skal udarbejdes en beredskabsplan hvis en sådan ikke allerede forefindes.

- foder

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudriften er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normtal. For at opfylde krav om 15 % reduktion af ammoniakemission for udvidelsen, tilsættes der ingen benzosyre. Foruden korn anvendes færdigfoder (tørfoder) indeholdende fytase og et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jvf. BREF).

Endvidere udarbejdes der løbende foderplaner i samarbejde med konsulent således blandingen altid er optimeret og således der ikke sker spild. At der anvendes de bedste foderblandinger til effektivisering af fodringen og minimering af udskillelsen af næringsstoffer anses som BAT.

- staldindretning

Kommunens niveau for staldsystemer er, at der ved nye stalde bør tages udgangspunkt i Landscentrets BAT-byggeblade for dyretypen, således at dette bliver niveauet for bedste tilgængelige staldsystem.

I eksisterende og nye stalde anvendes gulvtypen, delvist spaltegulv med minimum 1/3 fast gulv. Fordelen ved et delvist spaltegulv er muligheden for at tildele halm i stiens lejeareal

vil medvirke til et tørt miljø, og endvidere give beskæftigelse til grisene. Desuden vil et delvist spaltegulv medvirke til, at man kan sænke temperaturen i stalden, hvilket vil sænke ammoniakkoncentrationen i stalden og dermed give et bedre arbejdsmiljø. Til slut giver delvist spaltegulv en reduktion i ammoniakfordampningen fra gyllens overflade, som har en positiv indvirkning på den omgivende natur.

Der er desuden installeret overbrusningsanlæg. Overbrusningsanlæg sikre, at grisene har mulighed for afkøling i varme perioder. God drift og styring af overbrusning af gødearealer er medvirkende til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. På den måde mindskes både lugtgener og ammoniaktab, og muligheden for udlækning af fluelarver reduceres. Endvidere har overbrusningsanlægget en positiv effekt på mængden af støv i stalden. Overbrusning sker automatisk og er temperaturstyret.

Der er fravalgt følgende:

Forsuring:

Forsuring er fravalgt på grund af risiko for lugtgener. Idet ejendommen ikke er placeret i umiddelbar nærhed af sårbar natur og de 15 % ammoniakreduktion kan opfyldes på anden vis, fravælges risikoen for forværede lugtgener i forhold til nærliggende naboer/samlet bebyggelse/byzone.

Kemisk- eller biologisk luftvasker:

Ansøger har fravalgt kemisk- eller biologisk luftvasker pga. de dyre driftsomkostninger der er ved at holde anlægget kørende. Dette vil gøre ejendommen mindre konkurrencedygtig, idet processen for at producere et slagtesvin fordyres.

Køling af kanalbund:

Ansøger har fravalgt gyllekøling, idet han ikke kan udnytte den indvundne varme til noget. Dette skyldes at det nye staldanlæg er placeret langt fra stuehus, og at svin fra 30kg og opefter ikke har brug for gulvarme.

Ændring af ventilationsafkast:

Idet ejendommen ikke ligger i umiddelbar nærhed af naboer og samlet bebyggelse, er der ingen problemer med af overholde lugt. Derfor har ansøger valgt ikke at forhøje sine afkast. Dette betyder også at produktionsbygninger falder bedre ind i omgivelserne.

Kommunen vurderer at niveauet for BAT er overholdt ved det ansøgte projekt.

- energi og ressourcer

Renere teknologi er et bærende element i Husdyrloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man både selv

indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

Renere teknologi sigter blandt andet på at minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer pr. produceret enhed.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere og vandmålere kan man hurtigt danne sig et overblik over forbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssig opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift ift. ressourcer er BAT følgende:

- At man gennemgår bedriften med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab
- At man fører regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning, samt minimerer forbruget pr. produceret enhed.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås
- At der anvendes energibesparende belysning
- At opdage og reparere evt. lækager hurtigst muligt.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.
- At man udskifter miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige
- At gøre arbejds gange og processer mindre belastende for miljøet.

Det er kommunens opfattelse, at landmanden igennem den beskrevne drift, god landmandspraksis og via uddannelse og dygtiggørelse indenfor landbrugsdriften mm. overholder kravet om BAT.

- opbevaring/behandling og udbringning af husdyrgødning

BAT og godt landmandskab i forhold til opbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at man opbevarer flydende husdyrgødning i stabile beholdere og udfører beholder kontrol (10. år)
- at beholderen tømmes en gang årligt og efterses for revner m.v.
- at beholderen er etableret med fast overdækning eller alternativt flydelag og logbog

Det vurderes, at den beskrevne drift med de stillede vilkår lever op til BAT.

Der er fravalgt :

Gylleseparation:

Gylleseparation er blevet fravalgt da ansøger ikke mangler harmoniareal i dag.

Tønder Kommune vurderer sammenfattende, at der med ovennævnte til- og fravalg er taget de nødvendige forholdsregler under indtryk af økonomisk proportionalitet.

Uheld og driftsforstyrrelser

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Det skal derfor sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Ligesom overpumpningen skal ske under opsyn.

Udover at være BAT, så er det Tønder Kommunes opfattelse, at den udarbejdede beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Det giver landmanden en mulighed for at gennemgå sin drift og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Planen skal ikke kun omfatte de uheld der kan ske på selve ejendommen, men skal ligeledes omfatte f.eks. beredskab i forbindelse med transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Planen skal gennemgås med de ansatte mindst 1 gang hvert år, for at holde planen ajour. Planen skal gennemgås med nyansatte når de tiltræder.

Endvidere er planen kun anvendelig hvis man kan få fat i den, derfor stilles der krav om at den skal være let tilgængelig og synlig.

Der er udarbejdet Beredskabsplan for ejendommen som er vedlagt ansøgningen se bilag 13.

Ved evt. anvendelse af udenlandsk arbejdskraft er der stillet vilkår om at beredskabsplanen og vilkårene for denne godkendelse skal oversættes til et sprog, der er let at forstå for den ansatte.

Jord

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering foregår under opsyn samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener begrænses. F.eks. at der først sker omrøring af gyllebeholderen, kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspredning.

Det vurderes at den anvendte kranpumpe på vogn med returløb er tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning.

For at undgå forurening pga. af spild eller uheld skal overjordisk oplag af olier, opbevares på tæt bund og uden mulighed for afløb. Da der endvidere er stor risiko for spild på jorden, hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof mm., er der stillet krav om, at stederne skal være udformet således, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Der henvises i øvrigt til Olietankbekendtgørelsen (Bek. nr. 724 af 1. juli 2008), idet der gøres opmærksom på, at ejeren af overjordiske ståltanke under 6000 l skal sikre, at typegodkendte tanke med korrosionsbeskyttelse skal sløjfes senest 40 år efter fabrikationsåret. Øvrige ståltanke skal sløjfes senest 30 år efter fabrikationsåret, mens tanke hvis fabrikationsår ikke er kendt, skal sløjfes senest d. 31. august 2008.

Det er af ansøger oplyst, at håndtering af sprøjtemidler sker på ejendommen Skast 48. Der er derfor sat vilkår om, at der ikke må opbevares eller håndteres sprøjtemidler på Skast 39.

Det vurderes at driften med de stillede vilkår lever op til BAT samt at de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at sikre jord i mod spild mm.

Grundvand

Håndtering af gødning foregår som gylle. For at sikre, at gyllen udbringes så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstofoptag og størst vækst, er der stillet krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, såfremt der på selve ejendommen er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten efter udvidelsen rækker til mindst 9,8 måneder, så Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav er derfor opfyldt på ejendommen.

Al gylle i både nu- og ansøgt drift bliver afsat til Refslund Mark I/S. Refslund Mark I/S har arealer beliggende i område udpeget som nitratfølsomt indvindingsopland, hvilket afkaster krav om udarbejdelse af § 16 tilladelse. Der er derfor udarbejdet § 16 tilladelse for adressen Hjørpstedvej 7, 6280 Højer, som er hjemsteds adresse for selskabet Refslund Mark I/S.

Beregninger og vurderinger for udbringningsarealer er dermed ikke indarbejdet i denne godkendelse.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at driften med de stillede vilkår lever op til BAT.

Overfladevand

- vandløb og søer

Vand fra vaskeplads, til vask af maskiner og spildevand fra vask af stalde, ledes til gyllebeholder og bringes ud sammen med gyllen. Vaskevandet er regnet med i opbevaringskapaciteten. Både den nye og den gamle gyllebeholder er placeret mindst 100 m fra vandløb og søer, således at risikoen for at uheld ved gyllebeholder resultere i afløb til vandløb og søer er begrænset.

Alle afløb fra tagflader, befæstede arealer (bortset fra vaskepladsen) ledes til nærliggende grøft, der vurderes ikke at være afledning fra arealer til vandmiljøet hvor der er risiko for forurening med rester af foderstoffer, husdyrgødning eller lign. (se bilag 2). Det er dog en forudsætning, at de befæstede arealer holdes rene og fri for foderspild og gødning.

Der er gennemført en depositionsberegning for to vandhuller beliggende henholdsvis ca. 700 m og 625 m vest for de nye anlæg på Skast 39, målt på den korteste afstand. Med en samlede meremission fra anlægget på 3639,49 kg N/år viser beregningerne en merdeposition på 0,3 kg N/år ved 700 m og 0,41 kg N/år ved 625 m (se bilag 5). I de pågældende vandhuller er der registreret Løgfrø (bilag IV), læs mere om arten i afsnittet - *Artsfredninge, rødlistearter og Bilag IV-arter*.

Da Løgfrøen foretrækker lysåbne vandhuller i omgivelser med let jord, hvor den kan grave sig ned om dagen. En af de største trusler mod arten er opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Med en maksimal tålelig belastning på 0,5 kg N/Ha, viser beregningerne at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt.

Nærmeste beskyttede vandløb løber knap 300 m øst fra Skast 39, fra Skast Mose til Ballum Enge i nord. Vandløbsstrækningen er B målsat, målsætningen er ikke opfyldt.

- målsatte søer

Der er ingen målsatte søer i umiddelbar nærhed af ejendommen, ligesom ejendommen ikke ligger i oplandet til målsatte søer.

Det er kommunens vurdering, at landbrugsdriften i sædvanligt omfang og efter gældende regler, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb og søer. Den fremtidige drift på ejendommen, vurderes endvidere ikke at være i modstrid med Regionplanens vandløbsmålsætninger og Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttede naturtyper.

- marint opland

Ejendommen ligger i opland til Vadehavet. Vandløbet vest for ejendommen afvander via Ballum Enge til Brede Å, som afvander til Vadehavet.

Vadehavet er i Regionplanen målsat med skærpet recipientkvalitetsmålsætning til Naturvidenskabeligt interesseområde. Det vurderes, at miljømålsætningen om et upåvirket eller højst svagt påvirket plante- og dyreliv i Vadehavet – ikke er opfyldt på grund af de nuværende forhøjede koncentrationer dels af en række miljøfarlige kemiske stoffer og dels af næringsalte. Kilderne hertil er dels tilførsler med tidevandstrømmene fra især Elben, dels fra skibsfart og dels fra det bagvedliggende afstrømningsområde. Den samlede kumulative tilførsel af kvælstofnæringsalte vurderes at være så høj, at det er en væsentlig årsag til den manglende opfyldelse af miljømålsætningen.

Da bedriften ikke selv har jord, der indgår i denne godkendelse, og der fra ejendommen alene udledes uforurenede tag- og overfladevand, vurderes det, at udvidelsen der er omfattet af denne godkendelse, ikke direkte påvirker afstrømningen af næringsalte til Vadehavet.

Den mulige indirekte påvirkning indgår i den tidligere nævnte § 16 godkendelse, der er udløst af denne § 12 godkendelse.

- internationale naturbeskyttelsesområder - vandområder

Brede å og Vadehavet er udpeget til internationalt naturbeskyttelsesområde nr. 89. Heri indgår EF-habitatområde nr. 78. Vadehavet er desuden udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 57 og Ramsarområde nr. 27.

På baggrund af disse udpegninger er Tønder Kommune internationalt forpligtet til at beskytte og bevare plante- og dyrearter, levesteder for plante- og dyrearter, samt naturtyper af international værdi. Udpegningsgrundlag opdateres som udgangspunkt hvert 6. år og kan ses på www.blst.dk.

Ramsarområder er vådområder med rigt fugleliv og så mange vandfugle, at de har international betydning. Områderne er indeholdt i EF-fuglebeskyttelsesområde. EF-fuglebeskyttelsesområde er områder, der har til formål at beskytte og forbedre levevilkårene for de vilde fuglearter i EU. EF-habitatområder er områder, der er udpeget på baggrund af naturtyper og arter, som er af betydning for EU.

Tilladelser til aktiviteter i eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder må ikke kunne forringe områdets naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for. I Ramsarområder skal beskyttelsen af områderne tillige fremmes.

2,5 km nord for anlægget ligger Ramsar område nr. 27 og EF-fuglebeskyttelsesområdet nr. 67 Ballum Enge (bilag 9).

Vadehavet – Ballum Enge

Områdebeskrivelse

Ballum Enge består især af lavtliggende, havskabte og inddigede marskenge, som gennemskæres af et antal større og mindre vandløb. De største vandløb er Brede Å, Brøns Å og Rejsby Å. Det samlede areal er på knap 43 km².

Baggrunden for Vadehavsområdets status som Ramsarområde er dets funktion som det mest betydningsfulde opholdsområde for især svømmeænder og vadefugle i Danmark. Desuden findes et meget vigtigt fælde- og overvintringsområde for sortand i de vestlige dele af Vadehavet og i Nordsøen umiddelbart vest for Vadehavet. Endvidere udgør Vadehavsområdet et meget vigtigt yngleområde for en lang række arter af vandfugle.⁹

Vadehavet er et næringsrigt og lavvandet vådområde på overgangen mellem hav og land. Med dets tidevand, enorme biologiske produktion og særlige naturtyper er det et af de vigtigste vådområder for vandfugle, der benytter den østatlantiske trækrute. Det er således et værdifuldt fourageringsområde for flere millioner vandfugle, der opholder sig her under trækket eller benytter området som yngle-, fædnings- og overvintringslokalitet. Samtidig er dette kystområde levested for mere end 500 arter af planter og dyr, hvoraf flere ikke forekommer andre steder i verden, og Vadehavet har også en særlig betydning som opvækstområde for en del af Nordsøens fisk.

Vigtigste naturværdier

Vadehavsområdets store udstrækning og dynamiske naturforhold skaber grundlaget for en lang række naturtyper og arter, som er omfattet af EF-habitat- eller EF-fuglebeskyttelsesdirektivet. Flere er såkaldt prioriterede naturtyper og arter.

Der indgår 21 forskellige naturtyper i udpegningsgrundlaget, og blandt de mest karakteristiske er marine naturtyper som sandbanker og vadeflader, samt de enorme arealer med strandenge og klitnaturtyperne på Vadehavshøerne og Skallingen.

Fiskearter som stavsild, laks, snæbel er blandt de karakteristiske arter for området, men også for pattedyr som odder, og i særdeleshed havpattedyrene spættet sæl, gråsæl og marsvin, er Vadehavsområdet et uhyre vigtigt levested.

9

http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/EB6B5DEF-5F3C-4FBD-BAC5-DDC6772C3B66/0/N89_H78_Vadehavet_Bas.pdf

De forskellige naturtyper i Vadehavsområdet har hver især en helt specifik og stor betydning for ynglende og trækkende fugle. Det trilaterale Vadehavsområde udnyttes således årligt af 10-12 millioner trækkende vandfugle af flere end 50 forskellige bestande, ligesom næsten 400.000 par vandfugle yngler i dette unikke kystområde. I alt indgår 19 ynglefuglearter og 27 trækfuglearter i udpegningsgrundlagene for de ni fuglebeskyttelsesområder i den danske del.

Trusler mod områdets naturværdier

Især bebyggelse, infrastruktur, industri, fiskeri og jordbrug er menneskelige aktiviteter, som er af stor betydning i Vadehavet. De væsentligste aktuelle trusler mod naturtyperne og arterne i området udgøres af næringsstofbelastning (både af havmiljøet og på land), intensiv landbrugsdrift, tilgroning, afvanding, olieforureninger og udledninger af andre miljøfremmede stoffer, grødeskæring og spærringer i vandløb, fiskeri, sejlads, flyvning, jagt og almindelig færdsel.

Et særligt problem har vist sig i form af invasivearter, hvor den accelererende spredning af stillehavsøsters formentlig er det største økologiske problem. Prædation fra ræv og undslupne mink spiller mange steder en begrænsende faktor for ynglefugle.

Igangværende pleje og genopretning

I tidens løb er en række naturforvaltningsprojekter gennemført i beskyttelsesområdet. De største tiltag i nyere tid er landbrugs- og miljøprojektet i Varde Ådal og Ho Bugt Enge ("Operation Engsnarre") og de dele af det nationale LIFE-projekt for klitheder, som blev gennemført på Rømø og på Fanø i årene 2003-2005.

Desuden forvaltes en række statsligt ejede strandengsområder på bl.a. Skallingen, Mandø og Rømø Nordspids med kreatur- og fåregræsning og andre tiltag, som forbedrer grundlaget for en række vigtige naturtyper og arter i Vadehavsområdet. Endelig er der gennemført VMP II-projekter i flere vandløbsoplande til Vadehavet, ligesom en mindre del af engarealerne langs vandløbene og i marsken er omfattet af MVJ-aftaler.¹⁰

En række af de naturtyper, der udgør udpegningsgrundlaget for habitatområderne, er i større eller mindre grad følsomme over for en øget næringsstofbelastning af vandmiljøet. Det gælder sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, flodmundinger, mudder og sandflader blottet ved ebbe, samt vegetation af kveller, eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand.

10

http://www.vandognatur.dk/Emner/Naturplaner/Naturomraader/89_vadehavet

Også en række fiskearter kan blive påvirket negativt, hvis levestederne forringes på grund af øget næringsstofbelastning, f.eks. Havlampret, Stavsild og Snæbel. Desuden kan en række fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområderne, blive påvirket negativt. Det gælder blandt andet ynglefuglene Klyde, Splitterne, Havterne og Fjordterne, samt trækfuglene Knopsvane, Knortegås, Gravand, Pibeand, Krikand, Spidsand, Hvinand, Stor skallesluger, Edderfugl, Blishøne, Strandskade, Lille kobbersneppe, Islandsk ryle og Almindelig ryle, der alle er afhængige af fødesøgning på havet og/eller på vaden.

Det er vurderet, at ejendommen ikke direkte belaster vandmiljøet, da der kun udledes uforurenede tag- og overfladevand. Derfor vurderes det, at der heller ikke sker påvirkning af hverken Brede Å og Vadehavet. Det er derfor vurderet, at der ikke sker påvirkning af de arter der udgør udpegningsgrundlaget for de pågældende Fuglebeskyttelses og Ramsar områder.

Jf. Habitatbekendtgørelsen¹¹ er det med baggrund i ovenstående vurderet, at udvidelsen ikke vil forringe områdernes naturtyper og levestederne for arterne, eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af. Kommunen har dermed vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt, og der er derfor ikke foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Vurderingen er lavet på baggrund af den viden og de beregningsmetoder kommunen har på området.

- kumulativ effekt

Da bedriften ligger mere en 1000 meter væk fra nærmeste § 7 område er der ikke undersøgt for andre ejendomme med mere end 75 DE. Endvidere har bedriften ikke tilknyttet jord, og det vurderes derfor, at projektet ikke bidrager direkte til en eventuel kumulation af næringsalte og andre stoffer.

Natur

- areal status

Ejendommen er beliggende i landzone og i et område, der i regionplanen er udpeget som område med alm. drikkevandsinteresser, endvidere ligger ejendommen i konsekvensområde for vindmøller. Ejendommen derudover ikke i udpegninger af Regionplanen, se bl.a. bilag 11.

11

Bekendtgørelse nr. 408 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 1. maj 2007

- Biologiske spredningskorridorer

Spredningskorridorer er udpeget for at modvirke fragmenteringen af naturområder og for at forbedre spredningsmulighederne for den vilde flora og fauna. Afhængigt af særlige arters spredningsbehov kan læhegn med 'fodpose', ekstensivt drevne landbrugsarealer samt etablering af vandhuller og dyrkningsfrie bræmmer langs vandløb medvirke til forbedring af særlige arters spredningsmuligheder i landskabet.

I denne godkendelse behandles udbringningsarealerne ikke, da der til denne godkendelse hører en § 16 godkendelse. For at se spredningskorridorer i forhold til ejendommen, se bilag 11. Øst og vest for ejendommen er der veletablerede læhegn og nord for ejendommen, hvor læhegnene samles er der en mindre biotop, som afgrænses af vejen mod øst og elles af agerjord.

- beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnetypiske digestrukturer.

Der er ikke beskyttede diger efter Museumslovens § 29a ved ejendommen.

- fredede fortidsminder

Der er ingen fredede fortidsminder i nær forbindelse med ejendommen.

- beskyttede naturtyper

På det vedlagte kortbilag 7 og 8 er det angivet, hvilke § 3 og § 7 beskyttede naturtyper der er ved ejendommen.

Nærmeste § 3 naturareal der er udpeget jf. § 7 i husdyrloven (se bilag 8):

- 1500 m syd for staldanlægget ligger Kogsbøl og Skast Mose.

De nærmeste § 3 naturarealer inden for 1000 m ift. Ejendommen er (se bilag 7).

- Indenfor 1000 meter i forhold til ejendommen ligger der i alt 15 vandhuller og søer af forskellig størrelse og art.

Naturområder (søer, vandløb, heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe, ferske enge og overdrev) der er beskyttede i henhold til § 3 i Lov om naturbeskyttelse må generelt ikke tilføres gødningsstoffer.

- beskyttede naturtyper og ammoniakvilkår

Ammoniaktab, fra stalde, lagere og i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, er en af de væsentlige trusler mod næringsfattige naturtyper. Derfor vurderes der på disse næringsfattige naturområders tålegrænse i forhold til tilført kvælstof pr. år. Vurderingen sker næsten udelukkende på naturområder som, skov, overdrev, hede, eng og mose. Begrundelsen herfor skal findes i, at danske søer generelt ikke er følsomme for deposition af kvælstof fra luftbåren kvælstof. Der findes dog et begrænset antal meget følsomme søer, Lobeliesøer, der hører til den mest følsomme danske naturtype, dog ikke i nærheden af Skast 39.

Hovedreglen, med den nye miljøgodkendelsesordning er, at der i kraft af den generelle reduktion af ammoniaktabet og etablering af bufferzoner om udpegede naturområder (§ 7 arealer), er taget det nødvendige hensyn til naturområder efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. På det vedlagte kort (bilag 7) er angivet, hvilke naturtyper der er nær bedriften.

Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på ca. 3639,49 kg N/år således, at den samlede emission bliver i alt på ca. 6836,14 kg N/år. Bedriften ligger udenfor bufferzone I og II i forhold til § 7 arealer, ejendommen er beliggende ca. 1500 m nord for § 7 arealet. Der angives ikke en merdeposition, da arealet ligger over 1000 m fra staldanlægget. Da der er tale om en udvidelse af et husdyrbrug over 75 DE stilles der et generelt krav om 15 % reduktion (2007) af ammoniakemissionen i forhold til det tidssvarende staldsystem. Med det valgte staldsystem samt etablering af gyllekøling i den store svinestald overholdes kravet om 15 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager. Der reduceres med 246 kg N/år udover det der er nødvendigt for at opfylde kravet.

Kravet om 15 % reduktion er opfyldt ved, at der etableres overdækning på den nyetablerede gyllebeholder samt den eksisterende gyllebeholder.

Indenfor 1.000 m fra ejendommen er der ingen kvælstoffølsomme naturtyper, og der er ca. 1,5 km til nærmeste § 7 område Kogsbøl og Skast Mose.

Ammoniaktabet fra stalde og gylletanke bidrager til luftbåren N-belastning af områdets natur. Den højeste deposition i nærmeste § 7 er beregnet til 0,038 kg N/ha.

Kogsbøl og Skast Mose syd for ejendommen har en tålegrænse mht. kvælstofdeposition på 5-25 kg N/ha/år¹². En beregning viser at merdepositionen fra udvidelse er 0,038 kg N/ha og den totale afsætning fra ejendommen er 0,07 kgN/ha/år. Baggrundsbelastningen for området er vurderet til mellem 22,36 (Skærbæk) til 23,19 (Bredebrog) kgN/ha/år¹³.

Da tålegrænsen for moser er ca. 5-25 kg N/ha/år, vurderes det, at udvidelsen ikke påvirker moser væsentligt. Øvrige naturarealer vurderes med baggrund i ovenstående beregninger, ikke at blive påvirket med en væsentlig merbelastning af luftbåren kvælstof.

§ 3 søer/vandhuller omkring ejendommen har ikke fastsat en tålegrænse for kvælstofdeposition, da de ikke er målsat eller udpeget som lobeliasø. Dog er det, med et udgangspunkt i en tålegrænse på maksimalt 0,5 kg N/ha, vurderet, udfra de ovenfor nævnte beregninger på vandhullerne (bilag 7), at vandhullerne ikke bliver påvirket med en væsentlig merbelastning af luftbåren kvælstof.

- kumulativ effekt

Da bedriften ligger mere en 1000 meter væk fra nærmeste § 7 område og bidraget til ammoniakdeposition er på 0,038 kg N/ha er der ikke undersøgt for andre ejendommen med mere end 75 DE.

- Internationale naturbeskyttelsesområder – naturområder

Ejendommen Skast 39, ligger udenfor internationalenaturbeskyttelses områder. Da denne godkendelse udelukkende omfatter vurdering på Skast 39's anlæg, vurderes ammoniakfordampning umiddelbart at være eneste potentielle påvirkning af de nævnte internationale naturbeskyttelsesområder. Nærmeste er beliggende 1,1 km syd for anlægget det drejer sig som det ovenfor nævnte § 7 område, EF-fuglebeskyttelsesområdet nr. 69 Kogsbøl og Skast Mose.

Kogsbøl og Skast Mose

Områdebeskrivelse

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 69 Kogsbøl og Skast Mose, ligger centralt i det åbne land mellem Ballum, Hjørpsted og Bredebrog. Området er en nedbrudt højmoser under tilgroning med blandt andet birk og græsser. Stedvis kan tue- og høljestrukturer stadig erkendes, ligesom en lang række karakterarter for højmoser fortsat er tilstede. Samtidig sker der - særligt i den sydlige del - en nærings-berigelse, som ændrer vegeta-

¹² Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåren kvælstof ved udvidelse og etablering af større husdyrbrug, opdatering af 15. december 2005

¹³ Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåren kvælstof ved udvidelse og etablering af større husdyrbrug, opdatering af 15. december 2005, bilag 1.

tionens sammensætning til fordel for mere næringskrævende arter.

Mosen og det omgivende terræn er fladt. Den nordlige del af mosen (Skast Mose) afvandes mod nord til kanalen Hørmols. Den centrale og sydlige del (Kogsbøl Mose) afvandes mod syd til Vestre Randkanal. En asfalteret vej fører ind til den centrale del af mosen og vidner om tidligere tiders tørvegravningsvirksomhed i området.

Vigtigste naturværdier

Området er udpeget for at beskytte en række fuglearter.

Rørhøg, hedehøg, mosehornugle, urfugl, tinksmed og sortterne yngede i området i 1970'erne. De er formodentlig alle forsvundet siden hen. Rødrygget tornskade yngler i mosen.

Trusler mod områdets naturværdier

Næringsstofbelastning: Tilførslen af luftbåren kvælstof skønnes at ligge et godt stykke over mose-naturtypernes tålegrense. Sammen med afvandingen, er kvælstofbelastningen årsag til mosens hastige tilgroning. Da der ikke løber vandløb ind i mosen, tilføres der ikke næringsstoffer med overfladevand.

Tilgroning: Mosen gror til i vedvækst og græsser - primært blåtop og bølget bunke. Tilgroningen er taget til siden mosen blev fredet i 1977, og gennem de sidste 20 år er tilgroningen accelereret. I takt med tilgroningen er de lysåbne arealer reduceret stærkt, herunder typisk højmoser og hedemoser.

Unaturlige vandstandsforhold: Mosen afvandes via drænkkanaler og grøfter. Afvandingen forårsager udtørring i de tidlige forårs- og sommermåneder. Vandstanden ligger således lave end de naturlige økologiske forhold betinger. I den sydlige del antyder den kraftige vækst af tagrør og dunhammer, at mosen er i kontakt med grundvand. Gran og bjerg-fyr udgør en del af tilgroningen.

Igangværende pleje og genopretning

Dele af mosen er blevet plejet ved rydning af trævækst og afgræsning.¹⁴

Merdepositionen af ammoniak beregnet til 0,038 kg N/ha/år, og total depositionen er beregnet til 0,07 kg N/ha/år. Beregningerne er lavet i it-regnearket version 2,14 fra 10-2007.

Den samlede deposition på naturtyperne vurderes at være så lav, at den ikke har nogen væsentlig betydning på de nævnte internationale naturbeskyttelsesområder. Ammoniakdeposition aftager eksponentielt med afstand fra punktkilden.

¹⁴

http://www.vandognatur.dk/Emner/Naturplaner/Naturomraader/103_kogsbol_skastmose.htm

Ammoniaktabet fra bedriften vil derfor ikke bidrage til målbar merbelastning af andre habitatområder eller internationale naturbeskyttelsesområder.

Ammoniakfordampning som følge af udvidelse af slagtesvineproduktionen vurderes jf. habitatbekendtgørelsen derfor ikke at forringe tilstanden af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for internationale naturbeskyttelsesområder.

Kommunen har dermed vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt, og der er derfor ikke foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Vurderingen er lavet på baggrund af den viden og de beregningsmetoder kommunen har på området.

- artsfredning, rødlistearter og Bilag IV-arter

I habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

Kommunen er ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning, optaget på nationale eller regionale rødlistearter eller bilag IV-arter på ejendommen Skast 39. Kommune er dog bekendt med at Løgfårn, som også har været nævnt i ovenstående, holder til i vandhullerne vist på bilag XX. Udover Løgfårn er der også registreret paddearten Grøn Frø i vandhullerne udpeget på bilag 5. Grøn Frø er en registreret Gulliste art, listen over Gullistearter omfatter plante- og dyrearter i tilbagegang, og arter som Danmark i international sammenhæng har et særligt ansvar for.

Grøn frø. Grøn frø holder til omkring vandhuller hele året og gerne i nærheden af skov. Den findes i det østlige Danmark og pletvis i Jylland op til Hobro. Grøn frø er en stor, kraftig, grøn frø med sorte pletter og øjne placeret tæt sammen oven på hovedet. Den har ofte en smal, lys stribe ned af ryggen. Den bliver op til 11 cm med hunnerne som de største. Både hanner og hunner kan kvække, men kun hannerne har kvækeposer. Fødemæssigt tager de voksne frøer alt, hvad der bevæger sig, og som de kan sluge. Lige fra små insekter til fugle som svaler, vipstjerner og unger af lappedykkere, og andre frøer. Grøn frø er den frø, der lægger æg senest på foråret og den der kræver varmeste vand. Derfor skal solen helst kunne skinne på hele det vandhul, hvor den yngler. Vandet skal være rent, og der skal være mange vandplanter. Frøens naturlige fjender bl.a. snoge, fiskehejrer, oddere, grævlinger

og ildere. Derudover er Grøn frø truet af opfyldning, tilgroning og forurening af vandhuller.¹⁵

Løgrfrø. Løgrfrø er spredt til sjældent forekommende i Danmark og er i tilbagegang. I det vestlige Sønderjylland er der en kernebestand på Hjerpsted bakkeø, og den er også fundet på Abild bakkeø. Løgrfrøen foretrækker lysåbne vandhuller i omgivelser med let jord, hvor den kan grave sig ned om dagen. Det vurderes derfor, at der er en mulighed for forekomst i projektområdet, f.eks. ved udpegede § 3 søer. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne. Det vurderes, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller (oprensning kræver tilladelse fra kommunen) vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Der er som nævnt foretaget ammoniakdepositionsberegninger for vandhullerne (bilag 5), beregningerne viste en merdeposition på 0,41 og 0,13 kg N/Ha. Ud fra en betragtning af at merdepositionen ikke må oversigte 0,5 kg N/Ha/år, resultere udvidelsen af produktionen ikke i overskridelse af den maksimale merdeposition.

Udover Løgrfrøen og Grøn frø som er konstateret i området, kan en række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af "Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være vandflagermus, brun flagermus, langøret flagermus, sydflagermus, trolldflagermus, pipistrellflagermus, dværgflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø, strandtudse (Rønmø) grøn mosaik guldsmed), snæbel. Udvidelsen vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter.

I det følgende vurderes forekomsten af en række arter, hvor projektområdet ligger inden for eller i nærheden af artens naturlige udbredelsesområde. Der foreligger ikke konkrete feltobservationer af de pågældende arter i projektområdet eller i den umiddelbare nærhed. Der er ikke indberettet observationer til www.naturdata.dk om observationer i projektområdet eller dets umiddelbare nærhed.

Flagermus. Flagermusene overnatter oftest i huse og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er artsafhængige, og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene

æder insekter som de fanger over vandoverfladen. Mange arter fouragerer på insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn. Projektområdet kan tænkes at indgå i nogle arters fourageringsområder, men det vurderes, at der ikke vil være negative påvirkninger.

Odder. Odderen er nu udbredt helt ned til den dansk-tyske grænse i større vandløb og søer. Det må derfor formodes, at den forekommer i Vidå og Bredeå systemerne, medens det vurderes, at de små grøfter og vandløb i projektområdet ikke vil være velegnede som permanente levesteder, men de kan evt. benyttes under vandringer. På denne baggrund vurderes det, at projektet ikke vil have indvirkningen på odderens leveforhold i området.

Markfirben. Markfirbenet er udbredt over det meste af landet men noget pletvist. Markfirbenet træffes på steder med bar og løs, gerne sandet jord. Det kan være heder, klitter overdrev, råstofgrave, stengærder og på vej- eller jernbaneskrånninger. Det vurderes, at projektet ikke vil påvirke levestedet væsentligt i negativ retning.

Stor Vandsalamander. Den store vandsalamander er udbredt over det meste af Danmark, dog er den fåtallig i Jylland vest for israndslinien, projektområdet ligger på kanten af dens udbredelsesområde (jf. Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV, Faglig rapport fra DMU nr.635, 2007). Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand, men kan uden for yngletiden opholde sig i dybere vandhuller og vandhuller med forurenede vand. På land kan den findes nær vandhuller under væltede træer o.l. På den baggrund vurderes det, at den store vandsalamander kan forekomme i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne. Udsætning af fisk vil også være skadelig, idet fiskene æder salamanderens æg og yngel. Det vurderes, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at oprensning af tilgroede vandhuller (oprensning kræver tilladelse fra kommunen) vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Spidssnudet frø. Spidssnudet frø er almindeligt udbredt over det meste af landet. Den findes i større eller mindre vandhuller i engområder, moser, dyrkede marker og skovbevoksede områder. På denne baggrund vurderes det som sandsynligt, at arten forekommer i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne. Det vurderes, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Grøn mosaikguldsmed. I Danmark yngler grøn mosaikguldsmed i to meget forskellige typer af natur: Søer og moser i Nordsjælland, der ikke er for næringsrige, og hvor solen kan skinne ned på vandfladen samt kanaler og grøfter i marsken i

¹⁵

http://www.skovognatur.dk/DyrOgPlanter/Artsleksikon/Padder/Groen_froel/

Sydvestjylland, som ligger helt åbent og har et rigt planteliv. Hunnen lægger eller borer normalt sine æg ind i planten krebsklo (*Stratiotes aloides*), og arten findes derfor kun på steder med denne plante.

Birkemus. Birkemus er i Danmark fanget eller observeret i ældre skove, kratskove, enge samt på dyrkede marker. I Skandinavien findes arten ofte i birke- og pilekrat. Det er vanskeligt at sige noget entydigt om artens habitatkrav. Formentlig stiller arten forskellige krav til opholdssted, dels i forbindelse med vintersøvn (permanent, tørt opholdssted f.eks. vel-drænet ældre skov), og dels i forbindelse med sommerens fouragerings- og yngleområde. Et bud på habitat vil derfor være, at birkemus kan findes hvor gamle skov- eller moseområder støder op til dyrkede marker eller skovenge. På trods af denne brede habitatdefinition findes birkemusen kun i to vidt adskilte hovedområder i Danmark: i det vestlige Limfjordsområdet, især nord for fjorden, og i det sydlige Jylland syd for en linje Horsens-Varde og nord for Haderslev-Ribe. Der er generelt kun få fangster og observationer fra de nævnte områder, og disse registreringer er spredt over hele 1900-tallet. I begge områder blev der især observeret og indberettet mange fund i 1940'erne. I nyere tid er der igen indberetninger fra nogen af områderne.

Et skøn over den danske bestands størrelse er vanskelig, da den nuværende, begrænsede viden om artens habitatkrav ikke gør det muligt inden for områderne at skønne over den reelle udbredelse, og da der ikke findes viden om specifikke populationsestimater og udviklingstendenser

Birkemusen forefindes næppe i området, og da det ikke har været muligt at finde registreringer af arten eller sker ændringer i arealanvendelsen vurderes det, at projektet ikke får nogen indflydelse for arten, såfremt der skulle forefindes en bestand i området.

Snæbel. Snæblen er en laksefisk, der kun lever i Vadehavsområdet. Den lever og vokser op i vadehavet, men i efteråret søger den op i større vandløb for at gyde. Efter at æggene er klækket i februar/marts måned lever ynglen et par måneder i de stille områder af vandløbene, før de i april/maj søger ud i vadehavet. De største trusler for snæbelen er bl.a.;

- Spærringer: da snæbelen ikke er i stand til at springe højt eller svømme igennem fisketrapper.
- Vandløbsreguleringer: snæblen gyder på vandløbsstrækninger, der slynger sig naturligt.
- Forurening: i af næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer forurenede vand kan æggene ikke udvikle sig og kvæles.
- Dræning: dræning af enge bevirker, at ynglen ikke har nok steder til at opholde sig, da de efter klækning kræver store fladvandede arealer. De bliver skyllet ud i det salte hav for tidligt og dør.

Det vurderes, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt.

Andre udvalgte arter tilknyttet vandhuller. Potentielt vil der kunne forekomme arter som, lille vandsalamander og skrubtudse, der ikke er opført på Habitatdirektivets Bilag IV, men som er fredede herhjemme. For disse arter gælder de samme betragtninger, som nævnt under padderne ovenfor.

Det vurderes, at udvidelsen kun vil påvirke Bilag IV-arterne negativt ved alvorlige uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødningen (f.eks. udslip fra gylletanke). Der er i den forbindelse stillet vilkår således at dette ikke skulle kunne ske. Omvendt vurderes det, at lovlig håndtering af husdyrgødning ikke vil have negativ effekt på arterne.

Det er vurderet at det ikke er nødvendige at stille yderligere vilkår for at sikre ovennævnte arter.

Tønder Kommune vurderer at udvidelsen af bedriften ikke giver anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for naturbeskyttelse. Udvidelsen vurderes samlet ikke at være i strid med regionplanens retningslinjer for naturbeskyttelse.

Tønder Kommune har derfor samlet vurderet,

- at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor NATURA 2000-områder, og
- at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.¹⁶

Mangler i vurderingsgrundlaget

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger, der er modtaget fra ansøger og dens konsulent
- Kommunens egne oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra bedriften
- Regionplanens målsætninger og retningslinjer, (Tønder Kommuneplan 2009-2020)

Kommunen er opmærksom på, at vurderingen af bedriftens kumulative effekt på natur og miljø bygger på et utilstrækkeligt grundlag, men som er det for tiden bedst mulige. F.eks. foreligger ikke ajourførte oplysninger om dyreholdet i det betragtede område, herunder specielt ikke om nyere ændringer heraf, udvidelser eller nedlæggelser. Der arbejdes på en forbedret udveksling af data på nationalt plan.

¹⁶ Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

Endvidere er kommunens egne mål og forudsætninger om sårbarhed, tålegrænser mv. er under løbende revision. Desuden er både beregningsmetoder og modeller, der skal anvendes for at forudsige påvirkninger fra såvel denne bedrift som fra bedrifter i et givet område under ét, tilsvarende under opbygning.

Den kumulative påvirkning af områdets natur og miljø er ikke beregnet specifikt for udvidelsen af produktionen på ejendommen uden for bufferområderne. Dette skyldes at det nødvendige beregningsværktøj endnu ikke er udviklet, samt at muligheden for at sammenkøre data vedrørende husdyrproduktion fra andre ejendomme i et betragtet område ikke er til stede på en operationel måde.

Indtil disse ting er på plads, er det kommunens opfattelse, at der overordnet set for et givet område formentlig kun i begrænset omfang vil være tale om nettoudvidelser af husdyrproduktionen. Dette betyder generelt, at en udvidelse på en betragtet lokalitet i væsentligt omfang "modregnes" ved en reduktion på andre ejendomme, hvor produktionen nedlægges. Lokalt bliver der naturligvis tale om en forøgelse, men denne vil være indregnet og vurderet specifikt for udvidelsen.

For Tønder Kommunes samlede vurdering af udvidelsen på Skast 39, 6261 Bredebro gælder, at der ikke er væsentlige mangler i de foreliggende oplysninger, og at alle afgørende miljø- og naturpåvirkninger indgår i vurderingen af dyreholdet.

Miljøteknisk beskrivelse

Følgende afsnit er baseret på oplysninger fra ansøger, fremført i ansøgningen version 5 og de dertilhørende bilag, endvidere er der indkommet supplerende oplysning. Overskrift for de supplerende oplysninger samt dato for fremsendelsen fremgår på side 6 i denne afgørelse. Informationerne som er oplyst i ovennævnte materialer udgøre tilsammen, sammen med relevante kortbilag, forudsætnin-gerne for afgørelsen.

Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Navn: Henrik Refslund Hansen
 Bopælsadresse: Skast 48, 6261 Bredebro
 Bedriftsadresse: Skast 39, 6261 Bredebro
 Telefon: 7471 6184
 Mobil: 4017 6184
 e-mail: hrh@post4.tele.dk

Opstart af anlægsarbejder: 01-06-2008
 Byggeri forventes afsluttet: 01-06-2012
 Driftsstart staldanlæg: 15-07-2001

Beskrivelse af datoerne

Så snart tilladelsen om udvidelsen er givet, påbegyndes byggeriet.

Oplysninger om ejendommens placering

Bygningsbeskrivelse

Byg-ningsnr.*	Byggeår	Grund-plan (m ²)	Bygningshøjde målt til tagryg + hældning	Bygningsmaterialer og farver på bygningsfacer	Afskærmende beplantning	Fremtidig anvendelse
1	2001	900 m ²	7m 30° hældning	Koksgrå betonelementer, sort tag	Der er afskærmende be-plantning mod nord, øst og vest	Slagtesvinestald
2	2001	900 m ²	7m 30° hældning	Koksgrå betonelementer, sort tag	Der er afskærmende be-plantning mod nord, øst og vest	Slagtesvinestald
3	Ny	900 m ²	7m 30° hældning	Koksgrå betonelementer, sort tag	Der er afskærmende be-plantning mod nord, øst og vest	Slagtesvinestald
4	Ny	900 m ²	7m 30° hældning	Koksgrå beton-elementer, sort tag	Der er afskærmende be-plantning mod nord, øst og vest	Slagtesvinestald
5	2001	756 m ²	9m 30° hældning	Koksgrå beton-elementer, og sort tag	Der er afskærmende be-plantning mod nord, øst og vest	Foderlade
6	2005	3.300 m ³	2m	Grå betonelementer	Der er afskærmende be-plantning mod nord, øst og vest	Gyllebeholder
7	Ny	4.000 m ³	2m	Grå betonelementer	Der er afskærmende be-plantning mod nord, øst og vest	Gyllebeholder

					vest	
8	2001	100 m ³	-	Grå beton	Der er afskærmende beplantning mod nord, øst og vest	Fortank
9	2001	50 m ²	15m	Galvaniseret stål	Der er afskærmende beplantning mod nord, øst og vest	Kornsilo
10	2006	210 m ²	14m	Galvaniseret stål	Der er afskærmende beplantning mod nord, øst og vest	Kornsilo
11	2006	210 m ²	14m	Galvaniseret stål	Der er afskærmende beplantning mod nord, øst og vest	Kornsilo

*For bygningsnummer se bilag 1 og 2.

Lokalisering og landskab

Af situationstegning, bilag 1-2 fremgår anlæggenes placering.

Ejendommen er beliggende ca. 860 m øst for Skast, i landzone. Ejendommen består af to staldbygninger, som er indrettet til slagte-svineproduktion, samt en gyllebeholder på 3.300 m³. Til ejendommen hører der endvidere en møddingsplads, pladsen er beliggende ca. 800 m nord for produktionsbygningerne. Pladsen bliver udlejet til Tønder kommune. I det produktions ikke resulterer i fast gødning eller på anden måde benyttelse af pladsen, indgår pladsen ikke i ansøgningsmaterialet.

I forbindelse med udvidelsen etableres der yderligere to staldanlæg på hver ca. 900 m², vest for de eksisterende anlæg. Udover de nye staldanlæg etableres der en ny gyllebeholder på 4.000 m³, den eksisterende og nye beholder overdækkes for at mindske for-dampningen fra anlægget. Efter udvidelsen vil det samlede grundareal for alle fire staldafsnit være på ca. 4.864 m².

Landskabelige hensyn

Generelle afstandskrav

	Faktisk afstand Fra nærmeste staldcenterum
Afstandsforhold fra ejendommen til nærmeste naboer (krav):	
Nærmeste nabo ift. udvidelse (krav 50 m*) (korteste afstand fra stald med udvidelse)	Skast 38, 6261 Bredebro - ca. 760 m
Nærmeste nabo, uden landbrugspligt (50 m)	Skast 36, 6261 Bredebro - ca. 840 m
Byzone	Husum-Ballum - 2,8 km
Samlet bebyggelse i landzone	Skast – ca. 840 m
Afstandsforhold fra nyetableret staldbygning/gyllebeholder/ensilageplads (krav)**)	
Ikke almene vandindvindingsanlæg (25 m)	Over 50 m se kortbilag 6
Almene vandindvindingsanlæg (50 m)	Ballum Vandværk v/Sven Gaarde Randerup 68, 6261 Bredebro - 2,7 km
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)	Ca. 130 m
Offentlig vej / privat fællesvej (15 m)	Ca. 18 m
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	Over 25 m
Beboelse samme ejendom (15 m)***)	Ingen beboelse på ejendommen
Naboskel (30 m)	Over 30 m

*) Husdyrlovens § 6.

**) Husdyrlovens § 8.

***) Ensilageopbevaring undtaget. Husdyrlovens § 8, stk. 2.

Landskabelige hensyn

- Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser m.v. (Tema Regionplandata 2005: Natur, Landskab og kulturhistorie) - Der findes områder med særlige naturinteresser ca. 535 meter nord for ejendommen.
- Områder med landskabelig værdi/Værdifulde landskaber (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie) - Der findes områder med værdifulde landskaber ca. 2500 m nord for ejendommen.
- Uforstyrrede landskaber (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie) - Der findes områder med uforstyrrede landskaber ca. 1.457 m nordøst for ejendommen.
- Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie) - Ingen inden for en afstand af 2.000 m. Nærmeste ligger ca. 2.500 m mod nord.
- Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie) - Der findes områder der er udlagt som øvrige lavbundsarealer ca. 65 m øst for ejendommen.
- Fortidsmindelinje / Kulturhistoriske arealer (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie) - Der findes kulturhistoriske arealer i en afstand af ca. 1900 meter nord for ejendommen.
- Områder med særlig geologisk værdi / Skovplantning uønsket pga geologi (Tema Regionplandata 2005: Landbrug, skovrejsning og råstoffer) - Ingen områder indenfor 2.000 meter.
- Skovrejsningsområder (Tema Regionplandata 2005: Landbrug, skovrejsning og råstoffer) - Ingen områder indenfor 2.000 meter.
- Rekreative interesseområder / Arealudlæg til ferie-fritidsformål (Tema Regionplandata 2005: Byudvikling og tekniske anlæg) - Der er ingen inden for 2.000 m.
- Kirkeomgivelser (Tema Regionplandata 2005: Byudvikling og tekniske anlæg) - Nærmeste kirkelandskab ligger ca. 290 m syd for ejendommen.
- Kystnærhedszonen (Tema Planlægning) - Ca. 1.400 meter vest for ejendommen ligger kystnærhedszonen.
- Fredede områder (Tema Fredninger) - Nærmeste fredede områder er ca. 1.100 m syd for ejendommen.
- Beskyttede naturarealer (§3/§7)(Tema Naturbeskyttelse) - Nærmeste §7 beskyttet naturareal er en højmose og ligger ca. 1500 m syd for ejendommen. Nærmeste §3 beskyttet naturareal er en sø og ligger ca. 330 m nordvest for ejendommen.
- Strandbeskyttelseslinje (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer) - Der er ingen strandbeskyttelseslinje indenfor 100 meter af ejendommen.
- Klitfredningslinje (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer) - Der er ingen klitfredningslinje indenfor 100 meter af ejendommen.
- Skovbyggelinje (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer) - Ejendommen ligger ca. 890 meter syd for et område der er udlagt med skovbyggerlinje.
- Sø- og åbeskyttelseslinje (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer) - Nærmeste sø- og åbeskyttelseslinje ligger ca. 175 m vest for ejendommen.
- Kirkebyggelinje (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer) - Der er ca. 886 meter til nærmeste kirkebyggelinje i Skast.
- Beskyttede sten- og jorddiger (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer) – Nærmeste beskyttede sten- /jorddige er beliggende 1,9 km sydøst for ejendommen.

Ejendommen er beliggende i landzone ca. 860 m øst for Skast. Ejendommen ligger forholdsvist isoleret fra anden landbrugsproduktion i det nærmeste ejendom med landbrugspligt er beliggende ca. 760 m fra Skast 39. Skast 39 er mod øst og vest afskærmet af veletablerede læhegn og er i øvrigt trukket væk fra vejen Harres.

Det samlede staldanlæg, eksisterende og nye bygninger, kommer til at fremstå som en samlet enhed med et harmonisk udtryk da hele anlægget er/bliver opført i koksgrå betonelementer og med sort tag.

Lysforhold

Der er opsat orienteringslys over indgang til staldanlæggene, som tændes manuelt. Derudover er der orienteringslys på ladebygningen, der aktiveres via bevægelsescensor.

Husdyrgødning

Opbevaringskapacitet for gylle

Anlægsnummer,	Opført	10 års beholder	Størrelse m ³	Lagerandel %
---------------	--------	-----------------	--------------------------	--------------

	jf. ansøgningen		kontrol		
Fortank	8	2001	(2011)	100 m ³	
Gyllebeholder	6	2005	(2015)	3.300 m ³	45 %
Gyllebeholder ny	7	Ikke opført	?	4.000 m ³	55 %
Kapacitet i alt				7400 m ³	100 %

Årlig produktion af husdyrgødning til gyllebeholder efter udvidelsen

Der produceres årligt ca. 7.594 m³ gylle fra svin (499,96 DE), derudover ledes der ca. 1.370 m³ spildevand bestående af drikkevands-spild og vaskevand, der ledes dermed i alt 8964,92 m³ til gyllebeholder. Med en opbevaringskapacitet på 7.400 m³ kan det beregnes at der er opbevaringskapacitet til 9,8 mdr.

Al gylle fra ejendommen (499,96 DE) afsættes til udbringning til Refslund I/S.

BAT-redegørelse-opbevaring

Gyllebeholderen er lavet af et materiale, der gør den stabil og modstandsdygtig overfor mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

- Gyllebeholderen kontrolleres ved 10 års-beholderkontrol af autoriseret kontrollør.
- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt for at identificere eventuelle utætheder i beholderens bund og vægge. Gyllebeholderen har ingen spjæld, så gyllen pumpes derfor op under opsyn.
- Der bliver lavet fast overdækning på både eksisterende og den nye beholder.

BAT-redegørelse udbringning

Da al gylle afsættes til Refslund I/S, er BAT for udbringning ikke nærmere beskrevet her.

Foder

I forbindelse med udvidelsen foretages der fodertiltag, ændringen vil bestå i en korrektion i g/råprotein pr. FE fra 157,6 til 157,5 g råprotein/FE. Med dette tiltag overholder ejendommen det lovpligtige krav om reduktion af ammoniakfordampningen. Man reducerer tilmed med 246 kgN/år mere end lovkravet.

Opbevaring af foder og ensilage

Alt korn opbevares i silo. Der vil være støv i forbindelse med maling af korn til foderanlægget og transport, det vurderes ikke at være til gene for naboer, grundet afstanden, samt at anlægget befinder sig i en lukket lade. Indkøbt tilskuds foder opbevares i foderlade.

BAT- redegørelse foder

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudriften er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normal. For at opfylde krav om 15 % reduktion af ammoniak-emission for udvidelsen, tilsættes der ingen benzosyre. Foruden korn anvendes færdigfoder (tørfoder) indeholdende fytase og et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jvf. BREF).

Minimering af spild

Alle råprodukter til foder bliver læsset af i en korngrav, og transporteret via elevatorer i et lukket system til de forskellige siloer. Der er dermed ikke forbundet spild med denne transport.

Fodertildeling foregår via lukkede rørstrengte med udfodring i krybber. Foderspild i staldene søges minimeret ved fokus på repos ved krybberne, samt restriktiv vådfodring 5 gange i døgnet

Harmoniregler

Harmoniarealet

Al gylle i både nu- og ansøgt drift bliver afsat til Refslund Mark I/S. Bedst tilgængelige udbringnings teknologi bliver derfor ikke beskrevet i denne ansøgning, idet der bliver udarbejdet en § 16 ansøgning, som beskriver alle arealer der udbringes på samt håndteringen af gødningen.

Staldanlæg

Staldopbygning bilag 1-2. Produktionen foregår i lukkede stalde, -deraf begrænsede gener fra strøj, støv og lys. Der er opsat orienteringslys over indgang til staldanlæggene, som tændes manuelt. Derudover er der orienteringslys på ladebygningen, der aktiveres via bevægelsescensor.

Ventilation

Alle stalde (både eksisterende og nye) er udstyret med undertrykventilation med vægventiler, som er det mest strømbesparende mekaniske ventilationssystem i dag. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret frekvensstyringsystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget, endvidere er der lavet serviceaftale på ventilationsanlæg, samtidig forefindes alarm på ventilation, ved uregelmæssigheder ringer systemet op og afgiver fejlmeldinger.

Der forekommer en smule støj fra ventilationsafkast, dog giver ventilationen i sig selv ingen støjgener.

Overbrusningsanlæg

Af hensyn til dyrevelfærd er der installeret overbrusningsanlæg for på den måde at sikre, at grise har mulighed for afkøling i varme perioder. God drift og styring af overbrusning af gødearealer medvirker til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed medvirke til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved mindskes både lugtgener og ammoniaktab, og muligheden for udklækning af fluelarver reduceres. Endvidere har overbrusningsanlægget en positiv effekt på mængden af støv i stalden. Overbrusning sker automatisk og er temperaturstyret.

Udmugningssystem

Der anvendes vaccumudmugning i alle stalde, Gyllekanalerne tømmes efter behov.

Beskrivelse af rengøring og desinfektion

Staldene vaskes efter hvert hold svin. Staldene sættes i blød 2 døgn før rengøring via overbrusningsanlæg, som er indstillet til at bruse 5 minutter hver 30. minut. Staldene vaskes med højtryksrensere med varmt vand og sæbe. Staldene desinficeres med et godkendt desinfektionsmiddel, som sprøjstes ud med højtryksrenseren efter endt vask. Der anslås i før situationen at være et forbrug på 675 m³ rengøringsvand til vask af staldanlæg. Når udvidelsen har fundet sted anslås der at være et forbrug på ca. 1370 m³ rengøringsvand til vask af staldanlæg. Vaskevand fra rengøring af staldanlæg ledes til gyllebeholder og udbringes på mark sammen med gyllen.

Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige tekniker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

- Ejer står for den daglige drift.
- I bedriftens årsrapport registreres forbrug af energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Der er ikke udarbejdet planer for reparationer og vedligehold. Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme eller der tilkaldes service, hvis der er behov for det.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til kommunens genbrugsstation.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning kan dokumenteres.
- Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.
- Eventuelle ansatte får udarbejdet en uddannelses- og træningsprogram.
- Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget m.h.p. bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.
- Der er lavet serviceaftale på både ventilations- og fodringsanlæg.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Egenkontrol

Der føres ingen skriftlig opgørelse over egenkontrol bortset fra medicineringsjournal.

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og det kontrolleres, om anlæggene kører som de skal.

Derudover er der en række andre fast procedurer:

- Ved overpumpning fra forbeholder til gyllebeholder tjekkes der først, om der er plads.
- Gyllepumpningen overvåges.
- Der er dyrlægesundhedsrådgivning hver 35. dag.
- Autoriseret el-installatør laver årligt gennemsyn af ejendommens el-installationer.
- Der forefindes alarm på ventilation og foderanlæg. Ved uregelmæssigheder ringer systemet op og afgiver fejlmeldinger.
- Der udarbejdes løbende foderplaner i samarbejde med konsulent således blandingen altid er optimeret.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor egenkontrol.

Ophør

Hvad angår ophør af driften af husdyrbruget vil der blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Her tænkes der på bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel. Såfremt der på ophørstidspunktet måtte være gyllebeholdere, der er opført uden tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal, vil gyllebeholderen blive fjernet, når den ikke længere er i drift.

Redegørelse for mulige uheld

I tilfælde af driftsforstyrrelser kan der ske:

- Uheld ved pumpning af gylle.
- Uheld ved påfyldning af dieseltank.

Minimering af risiko for uheld

For at minimere risiko ved driftsforstyrrelser:

- Pumpning af gylle sker under overvågning
- Påfyldning af dieseltank sker under opsyn.
- Der er etableret overfyldsalarm på dieseltank.
- Påfyldningspistol er forsynet med automatisk lukkemekanisme.

Minimering af gene og forurening ved uheld

I tilfælde af at der alligevel sker uheld:

- Der opsættes øjeblikkelig flydespære enten med halmballer eller ved etablering af jordvold.
- Spild opsuges med slamsuger.
- Oliespild opsamles med savsmuld.
- Der er blevet udarbejdet en beredskabsplan, som vil blive fulgt i tilfælde af uheld.

Ressourceforbrug

Årligt forbrug

	Nudrift	Ansøgt (anslået mængde)
Dieselolie	4000 l	4000 l
Fyringsolie	10.000 l	15.000 l
Elforbrug	100.000 kWh	150.000kWh
Vandforbrug (drikkevand)	1652 m ³	4000 m ³
Vandforbrug (vaskevand t. stald)	675 m ³	1340 m ³

BAT-redegørelse vandbesparende foranstaltninger

- Der anvendes drikkenipler placeret i over fodertrug (integreret i langtrug).
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Staldene iblødsættes 2 døgn før de vaskes med højtryksrensere med varmt vand (tidstyret sprinklersystem er indstillet til at sprinkle 5 min hver 30. min).

- Vandforbruget tjekkes løbende, så eventuelle skjulte lækager opdages i tide.

Evt. lækager identificeres og reparerer hurtigst muligt.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug).

Energi

Der er opført en vindmølle på ejendommen. Vindmøllen har en kapacitet på 600 kWh. Strøm fra vindmøllen sælges til el-værket. Årlig egenproduktion af energi: 1,5 mio. kWh/år. Produktionen beror på at vindmøllen max. kan producere 600 kW/time. Dvs. vindmøllen max. kan producere: $365 \text{ dag} \times 24 \text{ timer} \times 600 \text{ kW/time} = 5,256 \text{ mio. kWh/år}$. Idet vindmøllen sjældent når op på sin max. produktion pga. for lidt eller for meget vind og driftsstop. Så har ansøgers vindmølle derfor lavet 1,5 mio. kWh/år.

BAT-redegørelse energibesparende foranstaltninger

- I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i stalde, vil der blive opsat lavenergi lysstofrør.
- Lyset i staldene er dagslysstyret således at lysperioden overholder gældende regler for Danish Crown svin.
- Al ventilation er styret af et temperaturreguleret frekvensstyringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.
- Varme i det faste gulv er ligeledes temperaturreguleret.
- Efter hvert hold slagtesvin rengøres ventilatorerne, for derved at sikre effektiv drift med mindst mulig friktion.
- I både eksisterende og nye stalde er der installeret undertryksventilation med vægventiler, som er det mest strømbesparende mekaniske ventilationssystem i dag.
- Fødesnegle til slaglemølle er frekvensstyret, hvilket bevirker en optimal energiudnyttelse ved formaling af korn.
- Det udendørs lys der sidder på ladebygningen er styret af en bevægelsessensor, som først aktiveres via en skumringssensor.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Transport

	Transporter	
	Nudrift	Ansøgt (anslået)
Indlevering af dyr til slagtning	21	42
Udlevering af dyr til slagtning	50	100
Døde dyr	75	75
Brændstof	9	13
Foder	36	60
Husdyrgødning	144	244
Transporter i alt	335	534

Beskrivelse af transport

Der er en driftsmæssig tilkørsel fra Skast, tilkørsel er syd for bygningerne. Det vurderes at de gældende retningslinjer for støjbelastning overholdes både i nu- og ansøgt drift. Transporterne foregår i dagtimerne og på hverdage.

Transport af gylle foregår i vækstsæsonen og tid for udkørsel afhænger af de forskellige afgrøder. Dermed kan man ikke sige hvornår præcis udkørsel sker, men man kan sige at transporten fra ejendommen er koncentreret over nogle få dage over vækstsæsonen.

Støj

Beskrivelse af støjkloder

Der forefindes en kompressor til vådfodringsanlæg, der giver en smule støj. Kompressor er placeret indendøre i foderlade. Ligeledes kan der opstå støj fra malerianlæg, som også er placeret indendøre i foderlade. Endvidere forekommer der en smule støj fra ventilationsafkast.

Driftsperiode for støjkluder

Div. transporter foregår i dagstimerne på hverdage. Kompressor kører i snit 1 minut hver 4. time. Ventilationen i sig selv, giver ingen støjgener.

Tiltag mod støjkluder

Da støjniveauet er begrænset og afstanden til nærmeste naboer er lang er der ikke foretaget støj- eller vibrationsdæmpende foranstaltninger. Virksomhedens bidrag til trafikstøj i området vurderes at være begrænset i forhold til den samlede trafikbelastning og ændres ikke væsentlig som følge af ansøgningen.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium. Opbevaring af foder sker på en sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Fluegener

Ved hyppig udskylning af gylle fra gyllekanaler til gyllebeholder, opnåes en effektiv fluebekæmpelse. God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester sikrer, at der kun er minimalt med fluer.

Rottebekæmpelse

Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelse. Derudover er der indgået en privat aftale med Mortalin.

Affald

Fast affald

Erhvervsaffald afhentes af Kommunal indsamlingsordning. Der sker afhentning hver 14. Dag, containeren er ca. 900 L og placeret på Skast 48. Der opbevares derfor ikke affald på Skast 39.

Fast affald vil typisk inkludere elementer som tom emballage bestående af papir, pap eller plast, lysstofrør, elpærer, veterinæraffald (glas, kanyler, medicinrester).

15.01.01 Tom emballage (papir/pap)

15.01.02 Tom emballage (plast) - dunke fra rengøring, ca. 50 årlig

20.01.21 Lysstofrør

02.01.10 Jern og metal - doneres til Ballum multihus

15.01.03 Paller

18.02.08 Medicinrester - før og efter: ca. 1 kg leveres på genbrugsplads

20.01.32 Kanyler - opsamles i plastbeholder og afleveres til kommunal genbrugsplads

Det affald der ikke kan leveres til den kommunale renovation, bliver indleveret på den kommunale genbrugsplads, der modtages kittering herpå. Affald opbevares og bortskaffes i øvrigt efter kommunens regulativer.

Olie og kemikalier

Olie- og kemikalieaffald

Der opbevares ingen olie eller kemikalieaffald på ejendommen.

Oplag og tankning af olie

På Amaliengård, Skast 39, forefindes en 2.500 l dieseltank og en 1.800 l fyringsolietank, begge tanke er fra 2001. Beholderene er typegodkendt og står overdækket på fast og tæt bund, således at evt. spild kan opsamles således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Tankning af diesel sker på en plads med fast og tæt bund, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Pesticider, kemikalier og sprøjteudstyr

Alle kemikalier opbevares på Skast 48 i aflåst kemikalieum uden afløb, der opbevares ca. 200 l på Skastgård, Skast 48. Marksprøjten påfyldes på befæstet areal på Skast 48, fra pladsen er der afløb til gyllebeholder. Marksprøjten er forsynet med rentvandstank og rengøres derfor i marken.

Døde dyr

Døde dyr placeres i en kølebrønd med fast bund og lukket afløb. Grubens indvendige mål er 3,6*2,5m i længde og bredde, og 1,35m høj. Henrik Refslund Hansen har valgt at gå ind i et projekt som udspringer fra DAKA, se bilag 4. Brønden placeres ca. 10 meter fra vejen. Dyrene afhentes af DAKA.

Spildevand

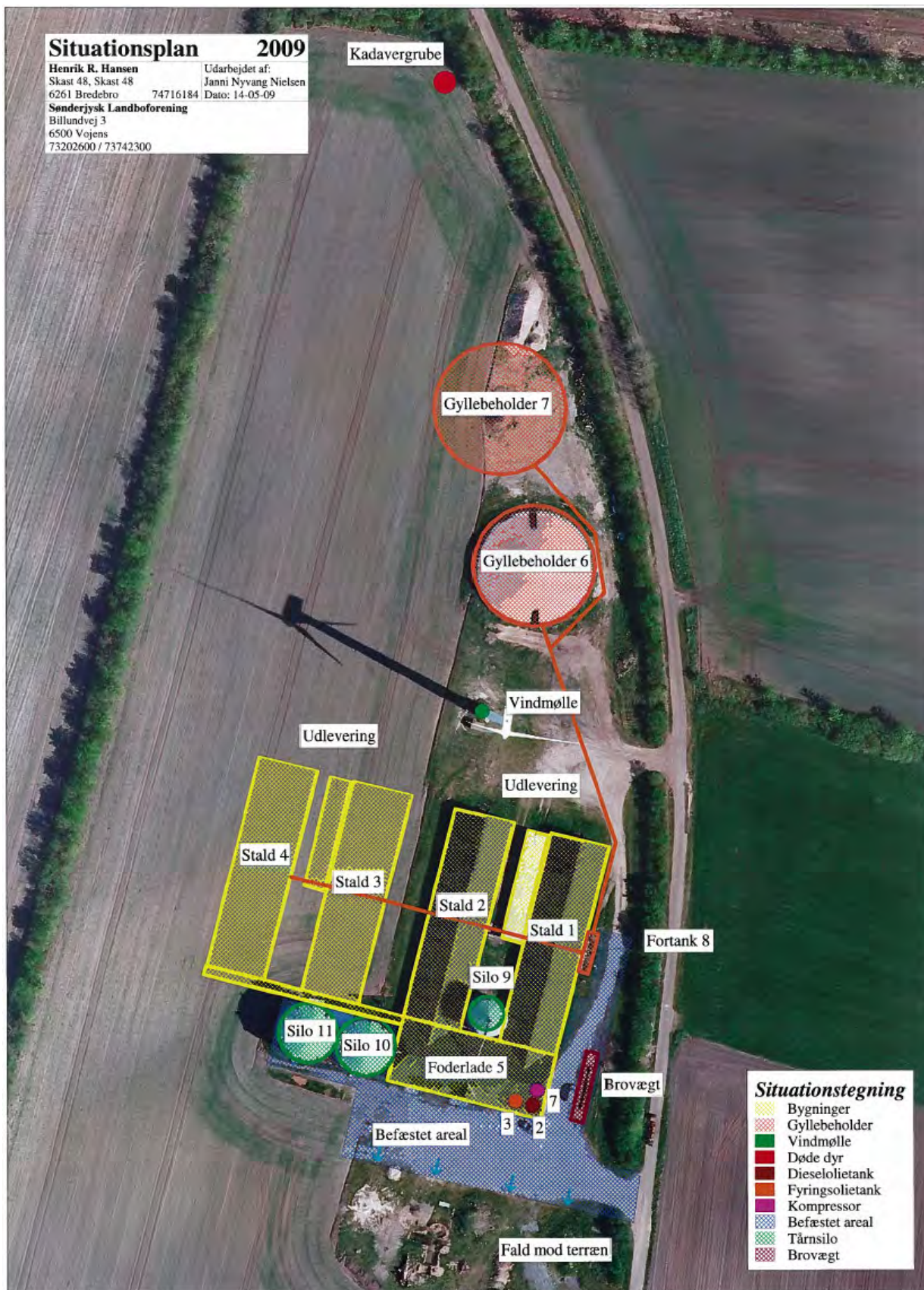
Spildevandsmængde

Der anslås i før situationen at være et forbrug på 675 m³ rengøringsvand til vask af staldanlæg. Alt vand ledes til gyllebeholder. Der anslås i eftersituationen at være et forbrug på ca. 1370 m³ rengøringsvand til vask af staldanlæg. Alt vand ledes til gyllebeholder. Sanitær spildevand vurderes både i nu og ansøgt drift at være 3 m³. Spildevandet herfra ledes i en trixtank og derefter videre ud i et nedsivningsanlæg.

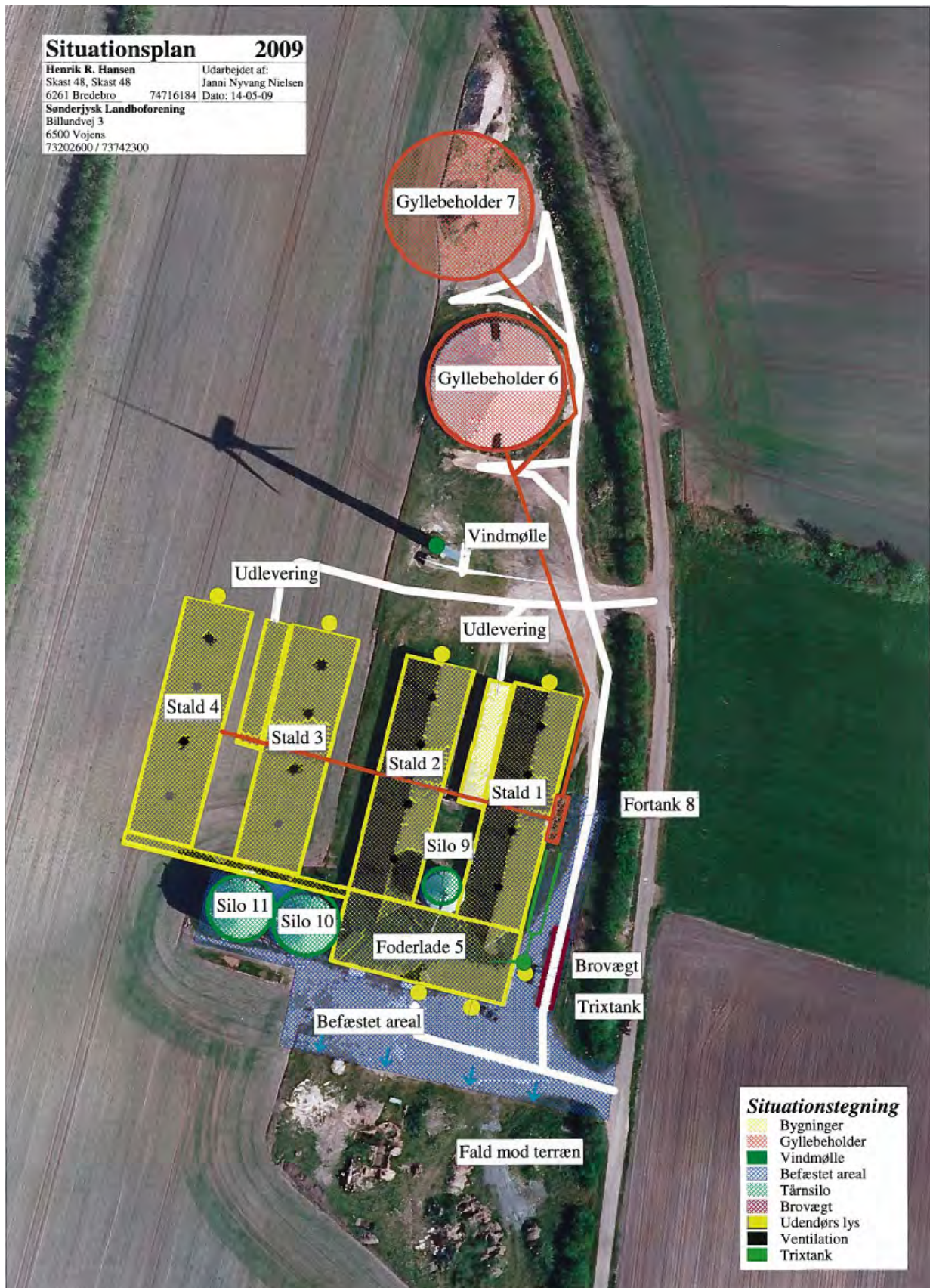
Spildevands afledning

Der forekommer spildevand fra tagvand. Regnvandet afledes via af nedsivningsbrønde. På ladebygningen opsamles regnvand, dette ledes via drænrør til grøft syd for ejendom, se bilag 2. Tagvand fra de nye stalden der ansøges til, vil ligeledes fraføres via nedsivningsbrønde.

Bilag 1a: Oversigtsplan over ejendom

Bilag 1b: Situationsplan fortsat

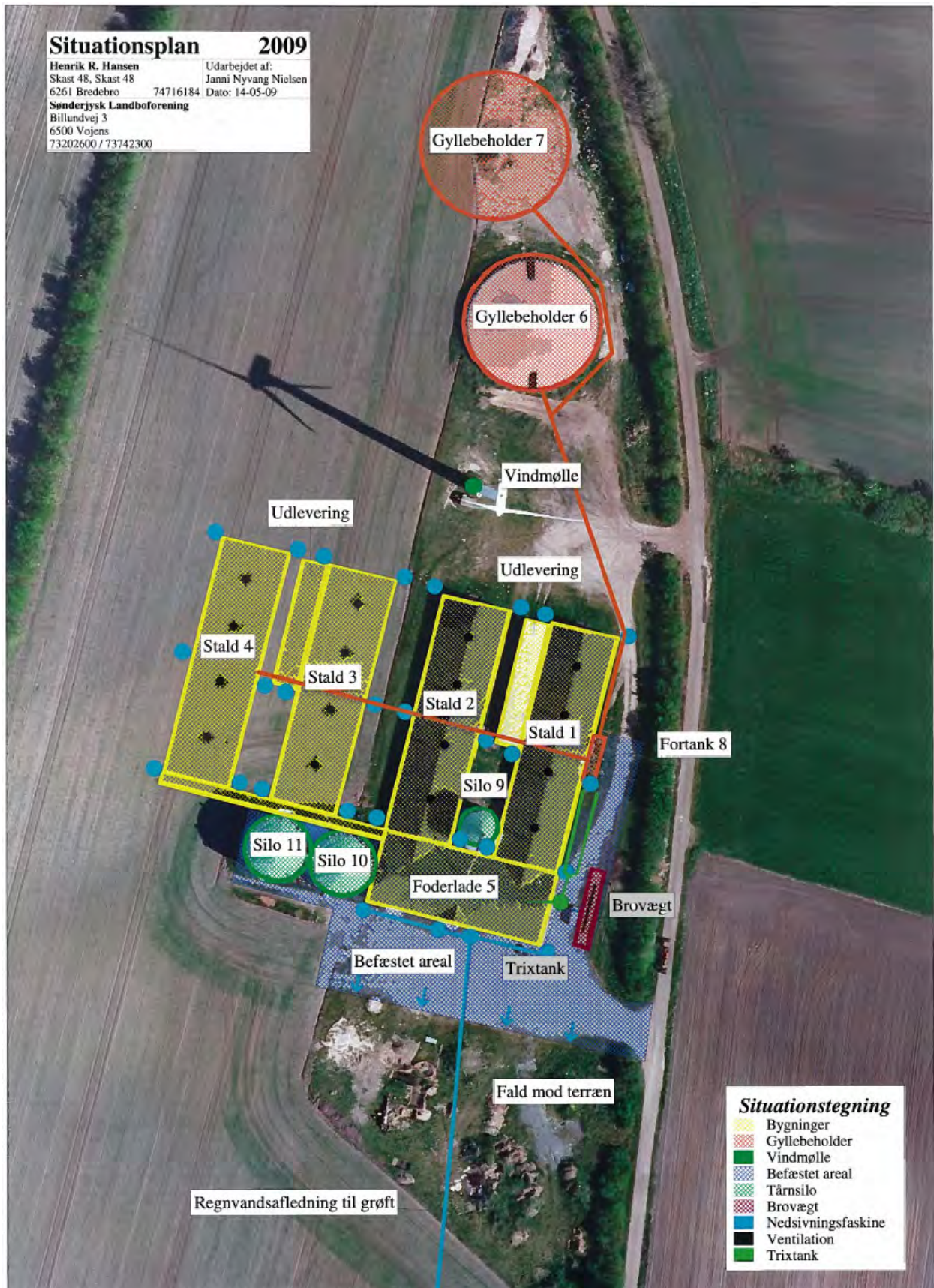

Bilag 1c: Tabel til situationsplan

Navn: Henrik Refslund Hansen, Skast 39, 6261 Bredebro

Bygningsnr.	Byggeår	Grundplan (m ²)	Bygningshøjde målt til tagryg + hældning	Bygningsmaterialer og farver på bygningsfacader	Afskærmende beplantning	Fremtidig anvendelse
1	2001	900 m ²	7m 30° hældning	Koksgrå betonelementer, sort tag	Der er afskærmende beplantning mod nord, øst og vest	Slagtesvinestald
2	2001	900 m ²	7m 30° hældning	Koksgrå betonelementer, sort tag	Der er afskærmende beplantning mod nord, øst og vest	Slagtesvinestald
3	Ny	900 m ²	7m 30° hældning	Koksgrå betonelementer, sort tag	Der er afskærmende beplantning mod nord, øst og vest	Slagtesvinestald
4	Ny	900 m ²	7m 30° hældning	Koksgrå betonelementer, sort tag	Der er afskærmende beplantning mod nord, øst og vest	Slagtesvinestald
5	2001	756 m ²	9m 30° hældning	Koksgrå betonelementer og sort tag	Der er afskærmende beplantning mod nord, øst og vest	Foderlade
6	2005	3.300 m ³	2m	Grå betonelementer	Der er afskærmende beplantning mod nord, øst og vest	Gyllebeholder
7	Ny	4.000 m ³	2m	Grå betonelementer	Der er afskærmende beplantning mod nord, øst og vest	Gyllebeholder
8	2001	100 m ³	-	Grå beton	Der er afskærmende beplantning mod nord, øst og vest	Fortank
9	2001	50 m ²	15m	Galvaniseret stål	Der er afskærmende beplantning mod nord, øst og vest	Kornsilo
10	2006	210 m ²	14m	Galvaniseret stål	Der er afskærmende beplantning mod nord, øst og vest	Kornsilo
11	2006	210 m ²	14m	Galvaniseret stål	Der er afskærmende beplantning mod nord, øst og vest	Kornsilo

Bilag 2a: Afløbsplan

Bilag 2b: Afløbsplan fortsat

Bilag 3: Kapacitetserklæring

Kapacitetserklæring

Til brug i forbindelse med miljøansøgning

For

Henrik Refslund Hansen
Skast 39
6261 Bredebro
40176184

Af

Janni Nyvang Nielsen
Billundvej 3
6500 Vojens
Tlf: 73202600

Kapacitet for planlagt produktion

Gyllelagre	Kapacitet
1 Gyllebeholder 6	3300
2 Gyllebeholder 7	4000
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
Samlet gyllekapacitet i tons	7300

Lagre til fast gødning	Kapacitet
1	
2	
3	
4	
5	
Samlet kapacitet i tons	0

Evt. kommentarer:

*Placering af dybstrøelse
Overfladevand fra befæstigede arealer*

Den udførte beregning er foretaget ud fra de officielle normtal for produktion af gødning. I praksis kan det på visse lokaliteter, af hensyn til en optimal udnyttelse af næringsstofferne og evt. fremtidige behov, være formålstmæssigt med en kapacitet, der overstiger de lovmæssige krav. Kontakt evt. din planteavlskonsulent for konkret vurdering.

Planlagt produktion

	Dyrehold	Antal	Normproduktion ton/år	Lager	
				Dybstrøelse	Gylle
1	Slagtesvin (30-112kg)	14892	0,51		7594,92
2					0
3					0
4					0
5					0
6					0
7					0
8					0
9					0
10					0
	Dyrehold til dybstrøelse				
1				0	
2				0	
3				0	
4				0	
5				0	
		Enheder	Normproduktion		
	Tilførsel af vand		ton/år		
1	Vaskevand	1	1370		1370
2					0
3					0
4					0
5					0

Opbevaringskapacitet

			Dybstrøelse	Gylle
	Samlet tilledning til lagre	ton/år	0	8964,92
	Produktion pr. måned	ton	0	747,0766667
	Opbevaringskapacitet	måneder	#DIVISION/0!	9,8

Bilag 4: Beskrivelse af kølebrønd til døde dyr

Kølebrønde - Forsøgsværter for foråret 2009

Daka er nu efter prøveopstilling af 10 kølebrønde, der er kommet i tilfredsstillende drift, klar til næste skridt, som er en lille produktionsserie på 30 stk. kølebrønde, der forventes opstillet i foråret 2009.

Hvis du er interesseret i at købe en af disse kølebrønde, så ring til Jens Jørgensen i Randers, tlf.: 79 28 42 98 eller mail: jj@daka.dk.

Når kølebrøndene er installeret korrekt, giver Daka 25% rabat på afhentningsgebyret for alle dyr.

Rabatsatsen er gældende indtil videre, men er betinget af, at Dakas anvisninger følges, herunder at dyrene straks lægges i kølebrønden, ligesom kølebrønden skal holdes passende ren og tør.

Der er tale om en udvidet forsøgsordning og en begrænset prøveproduktion, hvor Daka ved "overtegning" forbeholder sig retten til at udvælge forsøgsværterne for at få mest gavn af forsøget. Viser det sig, at interessen for kølebrønde er stor, vil Daka tage skridt til at øge produktionen af kølebrønde så hurtigt som muligt og teknisk forsvarligt. Mht. afprøvning i meget store besætninger ønskes dette foreløbig foretaget med et par enkelte kølebrønde, som udstyres med ekstra kølekapacitet.

Kølebrønden fremstilles som en færdig enhed, der aflæsses i det hul, der skal være gravet og helt klar, når kølebrønden ankommer med bil og kran. Derefter skal landmanden selv sørge for montage af den medleverede opsamlingsbrønd for vaskevand, tilslutte elkabel og etablering af den vandledning for vaskevand, som Daka anbefaler.

Kommunen skal godkende opstillingen af kølebrønden. Der kan i øjeblikket være problemer hermed, men kommunerne er kommet med meget forskellige udmeldinger om dette. Daka har kontakt med kommunerne og har en opdateret liste over, hvad de enkelte kommuner i øjeblikket forlanger.

Landbrugsrådet arbejder på at få en generel tilkendegivelse fra Miljøstyrelsen, som kan vedlægges ansøgningen. Der arbejdes desuden på at opnå en generel tilladelse. Alle myndigheder er positive, men ting tager tid.

Lovgivningen tillader ikke i øjeblikket, at besætninger med forskellige CHR-numre må anvende samme kølebrønd. Det samme gælder for andre afhentningspladser. Fødevarestyrelsen overvejer i øjeblikket, om der kan lempes på dette krav.

Dyrene i kølebrønden holder sig friske i mange uger, men kun når dyrene straks efter dødsfald placeres i kølebrønden.

I øjeblikket skal kølebrøndene tømmes mindst hver 3. uge, men det forventes, at der kan opnås tilladelse til opbevaring i endnu længere tid.

Daka skal have adgang til at tømme kølebrønden døgnet rundt på tidspunkter efter eget valg, idet dette giver den fleksibilitet, som medfører en del af besparelsen.

Daka skal godkende afhentningspladsen inden arbejdet går i gang, idet pladsen skal indrettes hensigtsmæssigt og på en måde, så der er plads til de større biler, der forventes anvendt i fremtiden.

Inden kølebrønden afsendes skal hullet meldes klar. Erfaringen er, at det hidtil har været svært at grave et hul i de rigtige mål, ligesom hullet sjældent har været gravet helt færdigt ved ankomsten af kølebrønden. Dette medfører omkostninger til ventetid for lastbil og kran. Uanset hvad er landmanden ansvarlig for at hullet passer, og ventetid for lastbilen med kran vil blive faktureret ekstra.

Først når kølebrønden er færdigopstillet og afhentningspladsen helt færdig starter betalingsordningen med 25 % rabat. Landmanden er ansvarlig for at færdigmelde kølebrønden. Daka forbeholder sig ret til at kontrollere dette evt. ved at spørge chaufføren.

For at opnå rabat skal døde dyr og smågrisecontainere, efter nærmere anvisning, placeres korrekt i kølebrønden

Betalingen for kølebrønden forfalder ved levering. Daka sender opkrævning.

Formålet med køling af de døde dyr er at forbedre image og miljøforhold både i det primære landbrug og hos Daka samt at forbedre friskheden og dermed kvaliteten af dyrene, som Daka modtager. De friskere dyr giver Daka økonomiske fordele i form af bedre produkter herunder ikke mindst bedre fedtkvalitet til anvendelse hos Daka Biodiesel. Samtidig med disse fordele opnås en transportbesparelse, hvilket muliggør en billigere afhentning for landmændene.

Der er tale om en forsøgsordning, men det som skal afprøves er ikke alene funktionen, som er ret veldokumenteret, men derimod:

- Mindre konstruktionsændringer som fremover vil billiggøre kølebrøndene
- Produktion, samling og opstilling, som skal optimeres og billiggøres.
- Konstruktionsændringer, der letter betjeningen
- Afprøvning af nye og billigere komponenter
- Afprøvning hos "meget store" leverandører for at finde kølebrøndens maksimale belastning.
- Afprøvning af forskellige biltyper til afhentning af indholdet i kølebrøndene
- Verifikation af Dakas besparelser og gevinster i form af bedre kvalitet
- Etablering af referenceanlæg spredt i landet
- Etc. - der dukker hele tiden nye spørgsmål og ideer op

Daka er åben overfor og ser gerne, at andre konstruerer kølebrønde, men er nødt til at forbeholde sig retten til først at godkende funktionen af disse efter først at have set konstruktionen med tekniske specifikationer, og derefter under en forsøgsperiode at have konstateret at virkningen på dyrenes friskhed er lige så god som for Dakas konstruktion. Rabat på Dakas regning fås kun ved anvendelse af kølebrønde, der er godkendt af Daka. Det er naturligvis ikke Dakas opgave på længere sigt at sælge kølebrønde, men for at få udviklet et godt og effektivt ensartet system i en tilfredsstillende kvalitet, er det valgt i begyndelsen selv at have styr på hele projektet, indtil dette er opnået.

Tekniske oplysninger:

Der findes to størrelser på kølebrøndene:

Et anlæg med 3,94 m x 2,84 m som udvendige mål samt

et anlæg med 2,34 m x 2,34 m som udvendige mål.

Den enkelte kølebrønd leveres som færdigstøbt bund med fire færdigstøbte sider, der er samlet med fals og not.

Alle samlinger er behandlet udvendig med primer og er påført en bitumenmembran, som gør kølebrønden vandtæt.

Den udvendige højde på anlægget er 1,50 meter, men anlægget er nedgravet, så ca. én meter er under jordoverfladen og ca. 0,5 meter er over jordoverfladen.

Den ene af kølebrøndens sider er støbt med et monteringshul til selve køleaggregatet.

Temperaturen i brønden vil være ca. 5° til 8° grader C.

Låget til kølebrønden er fremstillet af glasfiber med PUR-isolering og er ca. 11 cm høj.

Åbning af anlægget sker ved hjælp af en manuel betjent hydraulisk pumpe, som hæver låget ca. 10 cm, og låget, som hænger i en bæream, svinges derefter til siden så anlægget er tilgængeligt for ifyldning og tømning ovenfra.

Til opsamling af rengøringsvand er anlægget forsynet med en separat nedgravet vandtæt brønd med dæksel, bestående af en såkaldt rendestensbrønd – Ø 315 mm. – Rendestensbrønden leveres sammen med køleanlægget, men montering udføres af landmanden.

Rengøringsvand kan pumpes op med en dykpumpe (medfølger ikke) og skal derefter afleveres i gyllebeholder.

Prisen på det store anlæg er kr. 50.000,- excl. moms.

Prisen på det lille anlæg er kr. 40.000,- excl. moms.

Ovenstående priser er baseret på, at udgravning til anlægget og fremføring af 5-leder elkabel og evt. vandledning sker på landmandens foranledning og for landmandens regning.

Udgravningen til et stort anlæg skal være minimum 5,00 meter i længden og minimum 3,80 meter i bredden. Dybden skal være 1,15 meter.

I bunden af udgravningen skal der afrettes med 10 cm sand til en fast og jævn bund, så udgravningens dybde bliver 1,05 meter efter afretning. Udgravning skal være foretaget inden levering af anlægget finder sted. Vandret tolerance er +/- 1 cm.

Kravene til udgravningen til den lille kølebrønd er de samme som til det store anlæg, dog skal både længde og bredde kun være 3,30 meter.

Udgravning til rendestensbrønden foretages efter nærmere anvisning.

Efter opstilling af kølebrønden monterer landmanden rendestensbrønden samt sørger for korrekt elinstallation.

Daka anbefaler 3x400 + J + 0 og 240 + J + 0.

Derefter planeres rundt om anlægget med et drænende materiale, f.eks. nøddesten, idet arealet samtidig skal være kørefast.

Følgende er på landmandens foranledning og for landmandens regning:

Udgravning til anlægget, fremføring og installation af el og eventuel vandledning, montering af rendestensbrønd samt planering af arealet efter opstilling.

Landmanden skal ligeledes stille en medhjælper til rådighed i forbindelse med opstilling/aflæsning af anlægget.

Det er landmandens ansvar, at myndighedstilladelse foreligger inden opstilling af kølebrønden.

Daka er behjælpelig med at levere materiale til myndighedsansøgningen.

Samlet set er køleanlægget en miljømæssig tidssvarende løsning, der:

- Skjuler dyrene, så forbipasserende ikke kan se dem.
- Sikrer mod vilde dyr.
- Forhindrer fordævelse af dyrene, hvorved eventuelle lugtgener ved opbevaring, transport og forarbejdning reduceres væsentligt.
- Mindsker transportbehovet.
- Giver mulighed for opsamling af de små mængder væske og gødning, der eventuelt måtte frigives fra dyrene.
- Ikke anvender kemikalier eller andre miljøfremmede stoffer.

Bilag 5: Ammoniakdepositionsberegninger

Ammoniakdepositionsberegning på den nærmeste af 4 søer:

Indstillinger:

Skemanummer: **6328**

Kildehøjde: **6**

Ruheder opland: **L**

Ruheder natur: **Bn**

Kumulation: **Nul ejendomme**

Individuel Ammoniakreduktion

Samlede Meremission	emission fra	fra anlæg:	anlæg:	6836,14	kg	N/år.
				3639,49	kg	N/år.

Beregning af højeste bidrag i naturområde (kontroller at dine ruheder og kildehøjde er korrekte):

Anlæg	Staldafsnit	Kildehøjde	Retning fra Stald/Lager (grader)	Afstand Stald/Lager til turpunkt (meter)	Ruhed Opland	Ruhed Natur	
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 1	6	156,33°	856,65 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 2	6	157,91°	839,12 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 3	6	159,59°	822,06 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 4	6	161,57°	803,03 m	L	Bn	Rediger

samlede anlæg

Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllebeholder (3.300 m3)	6	152,71°	750,47 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny gyllebeholder (4.000 m3)	6	151,57°	703,62 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny gyllebeholder (4.000 m3)	6	151,57°	703,62 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny gyllebeholder (4.000 m3)	6	151,57°	703,62 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny gyllebeholder (4.000 m3)	6	151,57°	703,62 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny gyllebeholder (4.000 m3)	6	151,57°	703,62 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny gyllebeholder (4.000 m3)	6	151,57°	703,62 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 1	6	156,33°	856,65 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 1	6	156,33°	856,65 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 2	6	157,91°	839,12 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 2	6	157,91°	839,12 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 1	6	156,33°	856,65 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 2	6	157,91°	839,12 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 3	6	159,59°	822,06 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 3	6	159,59°	822,06 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 3	6	159,59°	822,06 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 1	6	156,33°	856,65 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 2	6	157,91°	839,12 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 3	6	159,59°	822,06 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 4	6	161,57°	803,03 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 4	6	161,57°	803,03 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 4	6	161,57°	803,03 m	L	Bn	Rediger

Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 4	6	161,57°	803,03 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 1	6	156,33°	856,65 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 2	6	157,91°	839,12 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 3	6	159,59°	822,06 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 4	6	161,57°	803,03 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllebeholder (3.300 m3)	6	152,71°	750,47 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllebeholder (3.300 m3)	6	152,71°	750,47 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllebeholder (3.300 m3)	6	152,71°	750,47 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllebeholder (3.300 m3)	6	152,71°	750,47 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllebeholder (3.300 m3)	6	152,71°	750,47 m	L	Bn	Rediger

Højeste merdeposition i naturområdet: 0,13

Ifølge regnearket:

	Naturpunkt nr.	Naturpunkt nr.	Naturpunkt nr.	Naturpunkt nr.
	14648	14649	14650	14651
Afsætning	0,1	0,1	0,1	0,1
Maks. tilladt afs.	0,7	0,7	0,7	0,7
Krav overholdt?	Ja	ja	ja	ja
Overskridelse	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Afsætning i alt	0,236225012	0,236225012	0,236225012	0,236225012

Ammoniakdepositionsberægning til sø nordvest for ejendom:

Indstillinger:

Skemanummer:	6328
Kildehøjde:	6
Ruheder	opland: L
Ruheder	natur: Bn
Kumulation: En ejendom	

Individuel Ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg:	6836,14	kg	N/år.
Meremission fra anlæg:	3639,49	kg	N/år.

Beregning af højeste bidrag i naturområde (kontroller at dine ruheder og kildehøjde er korrekte):

Anlæg	Staldafsnit	Kildehøjde	Retning Stald/Lager (grader)	fra anlæg:	Afstand Stald/Lager til naturpunkt (meter)	fra na-	Ruhed Opland	Ruhed Natur	
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 1	6	129,41°		737,57 m		L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 1	6	129,41°		737,57 m		L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 2	6	130,42°		711,26 m		L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 2	6	130,42°		711,26 m		L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 1	6	129,41°		737,57 m		L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 2	6	130,42°		711,26 m		L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 3	6	131,53°		684,84 m		L	Bn	Rediger

Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 3	6	131,53°	684,84 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 3	6	131,53°	684,84 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 1	6	129,41°	737,57 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 2	6	130,42°	711,26 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 3	6	131,53°	684,84 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 4	6	132,87°	654,76 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 4	6	132,87°	654,76 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 4	6	132,87°	654,76 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 4	6	132,87°	654,76 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 1	6	129,41°	737,57 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 2	6	130,42°	711,26 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 3	6	131,53°	684,84 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 4	6	132,87°	654,76 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllebeholder (3.300 m3)	6	122,38°	666,63 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllebeholder (3.300 m3)	6	122,38°	666,63 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllebeholder (3.300 m3)	6	122,38°	666,63 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllebeholder (3.300 m3)	6	122,38°	666,63 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllebeholder (3.300 m3)	6	122,38°	666,63 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 1	6	129,41°	737,57 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 2	6	130,42°	711,26 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 3	6	131,53°	684,84 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Stald 4	6	132,87°	654,76 m	L	Bn	Rediger
Husdyrbrugets samlede anlæg	Gyllebeholder	6	122,38°	666,63 m	L	Bn	Rediger

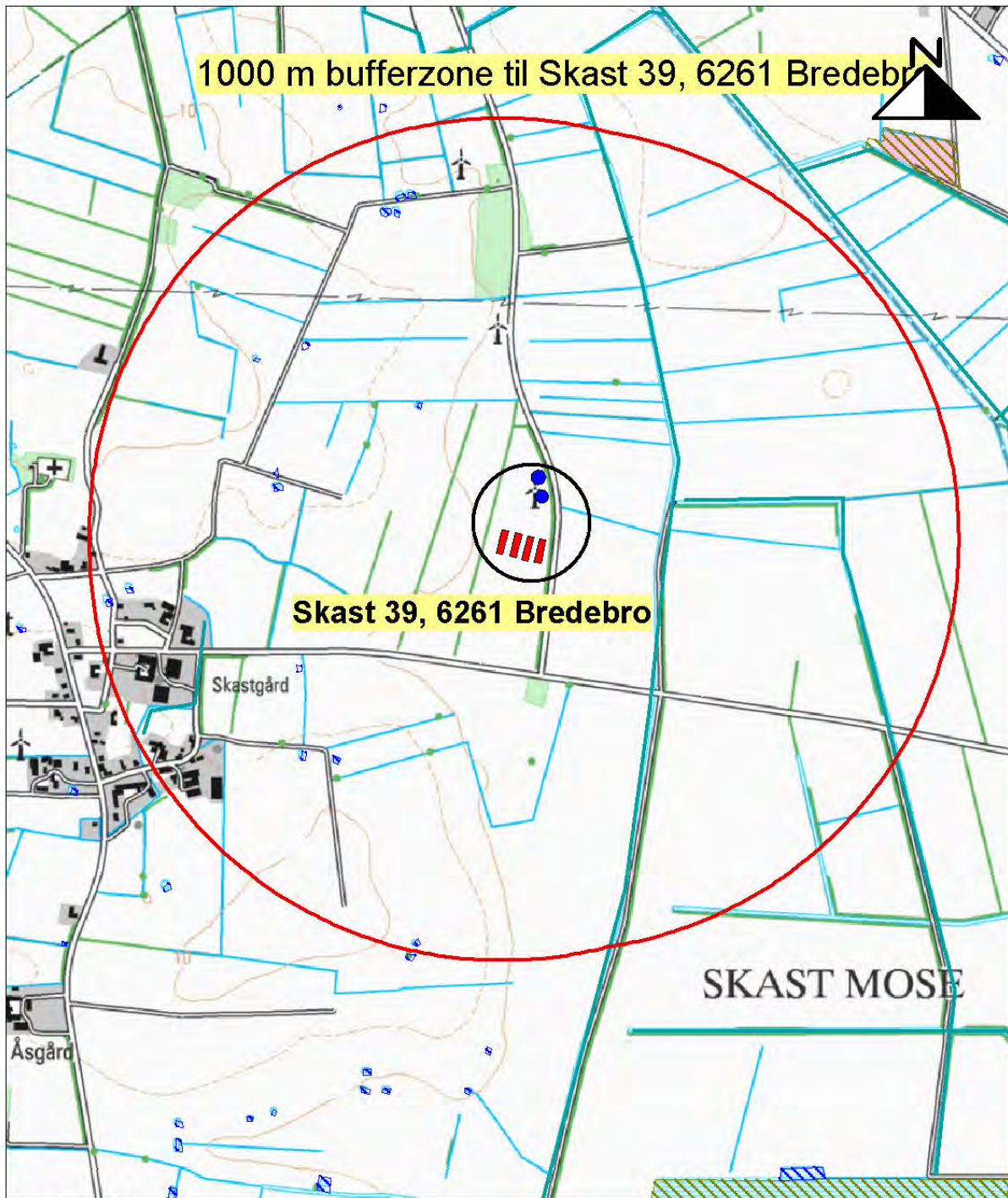
samlede anlæg	(3.300 m3)							
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny gyllebeholder (4.000 m3)	6	119,23°	633,85 m	L	Bn	Rediger	
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny gyllebeholder (4.000 m3)	6	119,23°	633,85 m	L	Bn	Rediger	
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny gyllebeholder (4.000 m3)	6	119,23°	633,85 m	L	Bn	Rediger	
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny gyllebeholder (4.000 m3)	6	119,23°	633,85 m	L	Bn	Rediger	
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny gyllebeholder (4.000 m3)	6	119,23°	633,85 m	L	Bn	Rediger	
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ny gyllebeholder (4.000 m3)	6	119,23°	633,85 m	L	Bn	Rediger	

Højeste merdeposition i naturområdet: 0,41

Ifølge regnearket:

	Naturpunkt nr.	Naturpunkt nr.	Naturpunkt nr.	Naturpunkt nr.
	14648	14649	14650	14651
Afsætning	0,4	0,4	0,4	0,4
Maks. tilladt afs.	0,5	0,5	0,5	0,5
Krav overholdt?	ja	ja	ja	ja
Overskridelse	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Afsætning i alt	0,735964965	0,735964965	0,735964965	0,735964965

Bilag 7: § 3 i forhold til ejendommen

Signaturforklaring

- Staldanlæg
- Opbevaringsanlæg
- § 3 beskyttet eng
- § 3 beskyttet hede
- § 3 beskyttet mose
- § 3 beskyttet overdrev
- § 3 beskyttet strandeng
- § 3 beskyttet sø/vandhul
- § 3 beskyttet vandløb

Titel **Skast 39, 6261 Bredebro**

Projekt **§ 12 godkendelse
Orbicon**

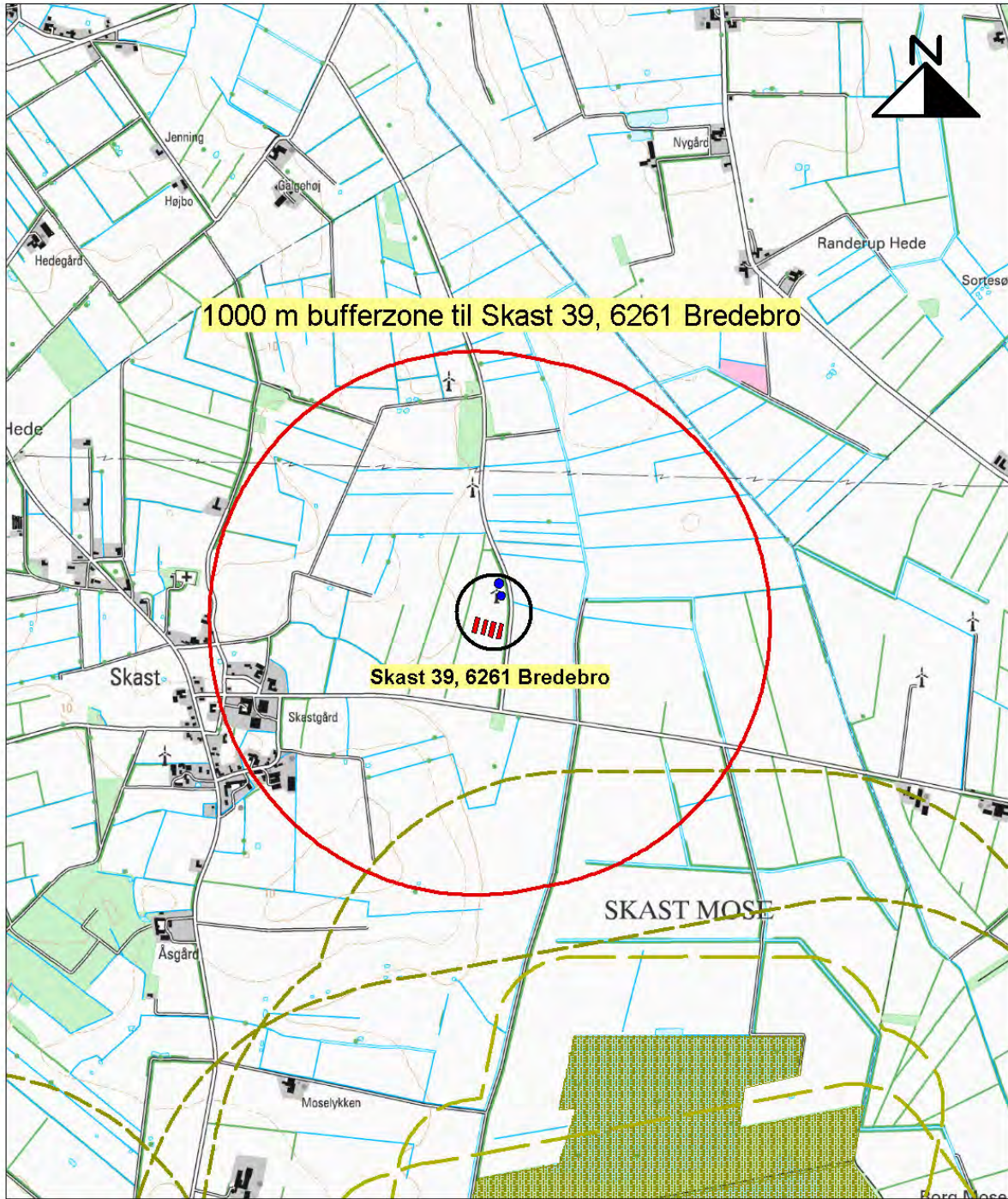
Sagsnr. 2190900009-16	§ 3 beskyttet natur	Kotesystem DNN
Udarbejdet DIB	Dato 16.06.2009	

Gasværksvej 4
9000 Aalborg.

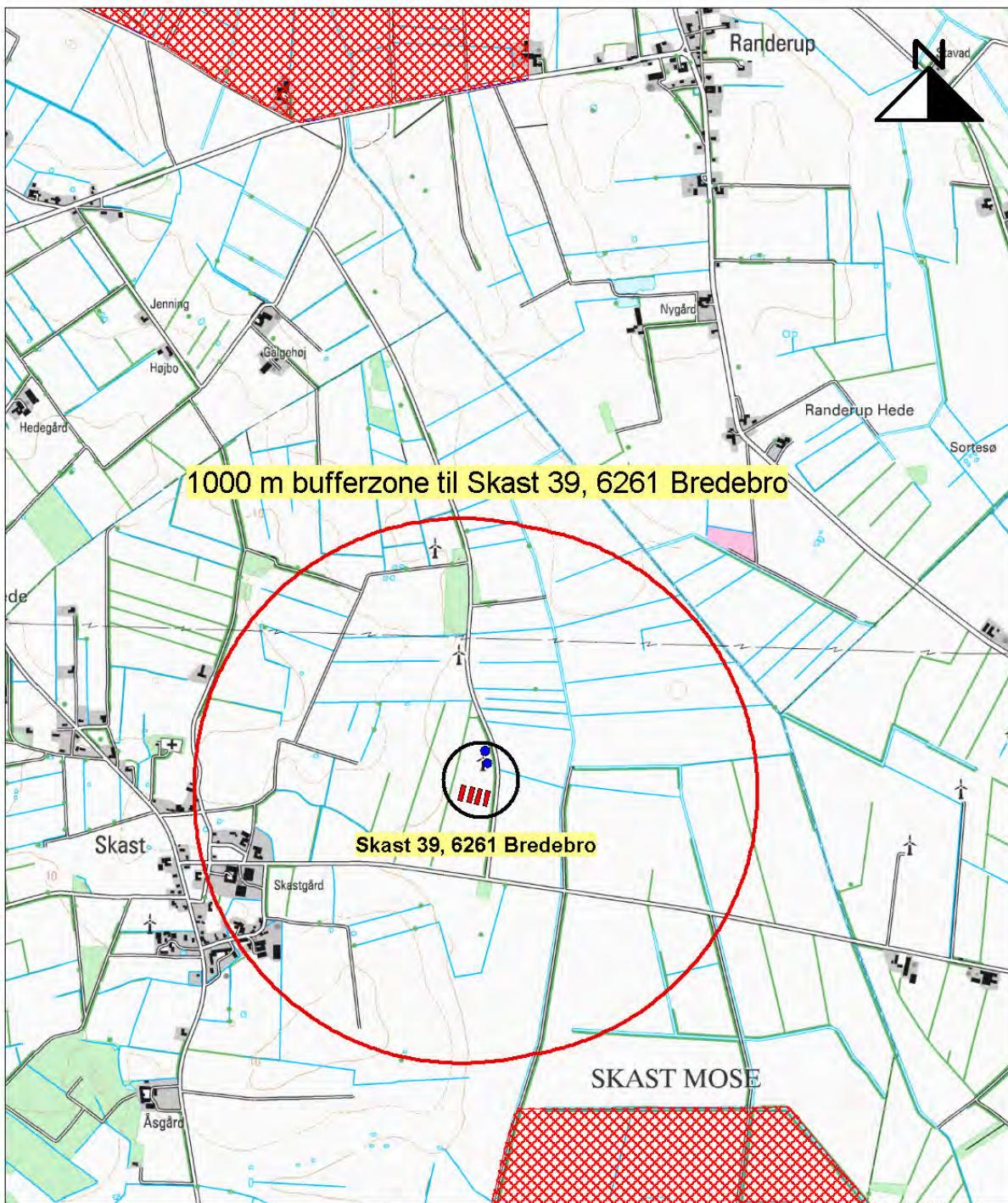
Telefon 99 30 12 00

Bilag 8: § 7 beskyttet natur i forhold til ejendommen

Signaturforklaring Staldanlæg Opbevaringslagre § 7 højmoser Højmoser 300m buffer Højmoser 1000m buffer §7 heder / overdrev Heder/overdrev 300m buffer Heder/overdrev 1000m buffer		Titel Skast 39, 6261 Bredebro Projekt § 12 godkendelse Orbicon		 Gasværksvej 4 9000 Aalborg. Telefon 99 30 12 00
Sagsnr. 219090009-16	EF-habitat omr. 1 :	Kotesystem DNN	Udarbejdet DIB	

Bilag 9: Natura 2000 områder i forhold til ejendommen

1000 m bufferzone til Skast 39, 6261 Bredebro

Skast 39, 6261 Bredebro

SKAST MOSE

Signaturforklaring

- Staldanlæg
- Opbevaringsanlæg
- EF Habitat område
- EF Fuglebeskyttelsesområde
- EF Ramsarområde

Titel **Skast 39, 6261 Bredebro**

Projekt **§ 12 godkendelse
Orbicon**

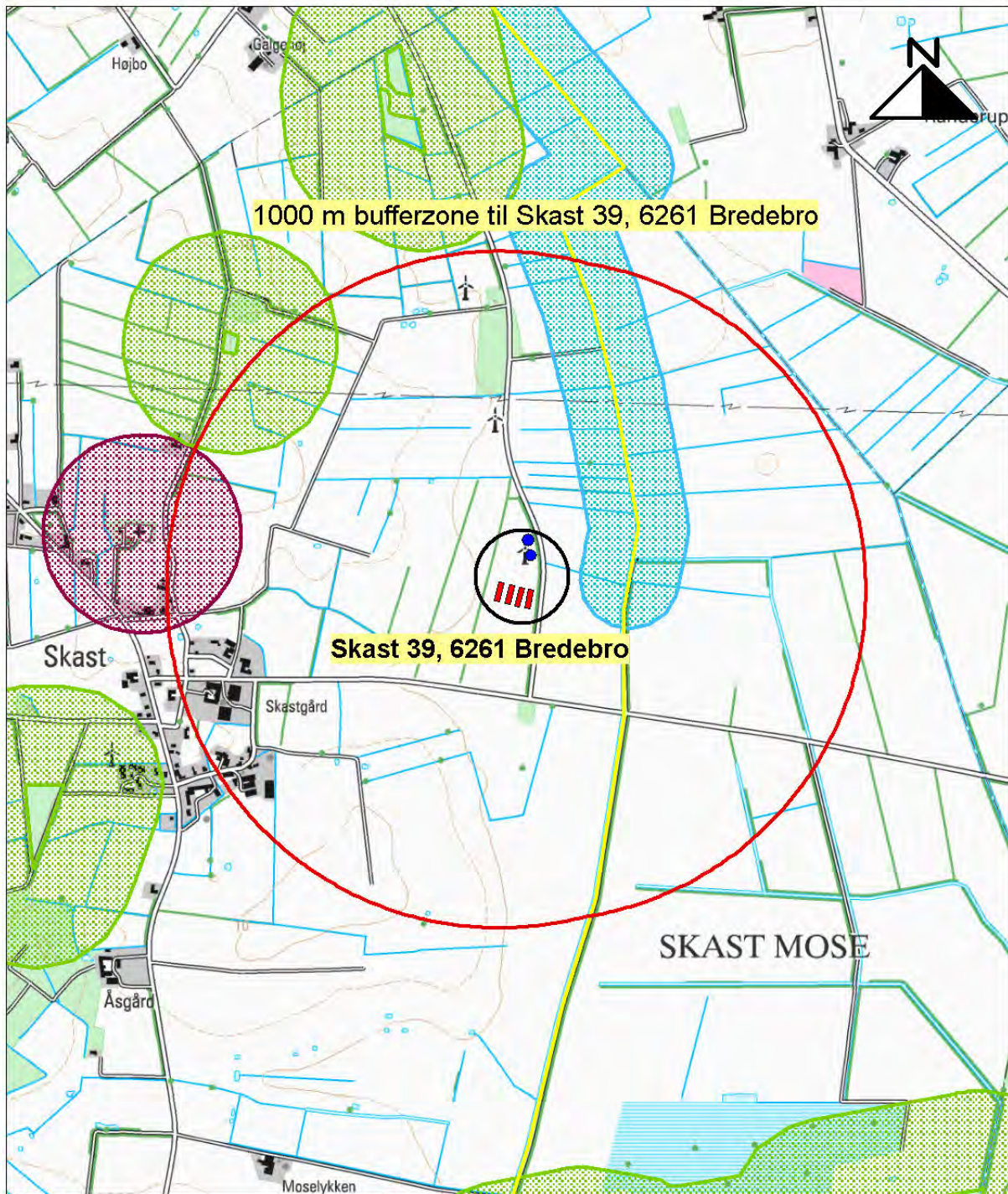

Sagsnr. 2190900009-16	EF-habitat omr. 1	Kotesystem DNN
Udarbejdet DIB	Dato 16.06.2009	

Gasværksvej 4
9000 Aalborg.

Telefon 99 30 12 00

Bilag 10: Div. beskyttelseslinjer i forhold til ejendommen

Signaturforklaring

- Staldanlæg
- Opbevaringsanlæg
- Målsatte søer
- Vådområde
- Sø beskyttelseslinjer
- Kirkebyggelinjer
- A beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer : Gældende
- Skovbyggelinjer : Ophævet

- Målsætninger for vandløb
- A
 - A1
 - B0
 - B1
 - B2
 - B2(F)
 - B3
 - B3(F)
 - C

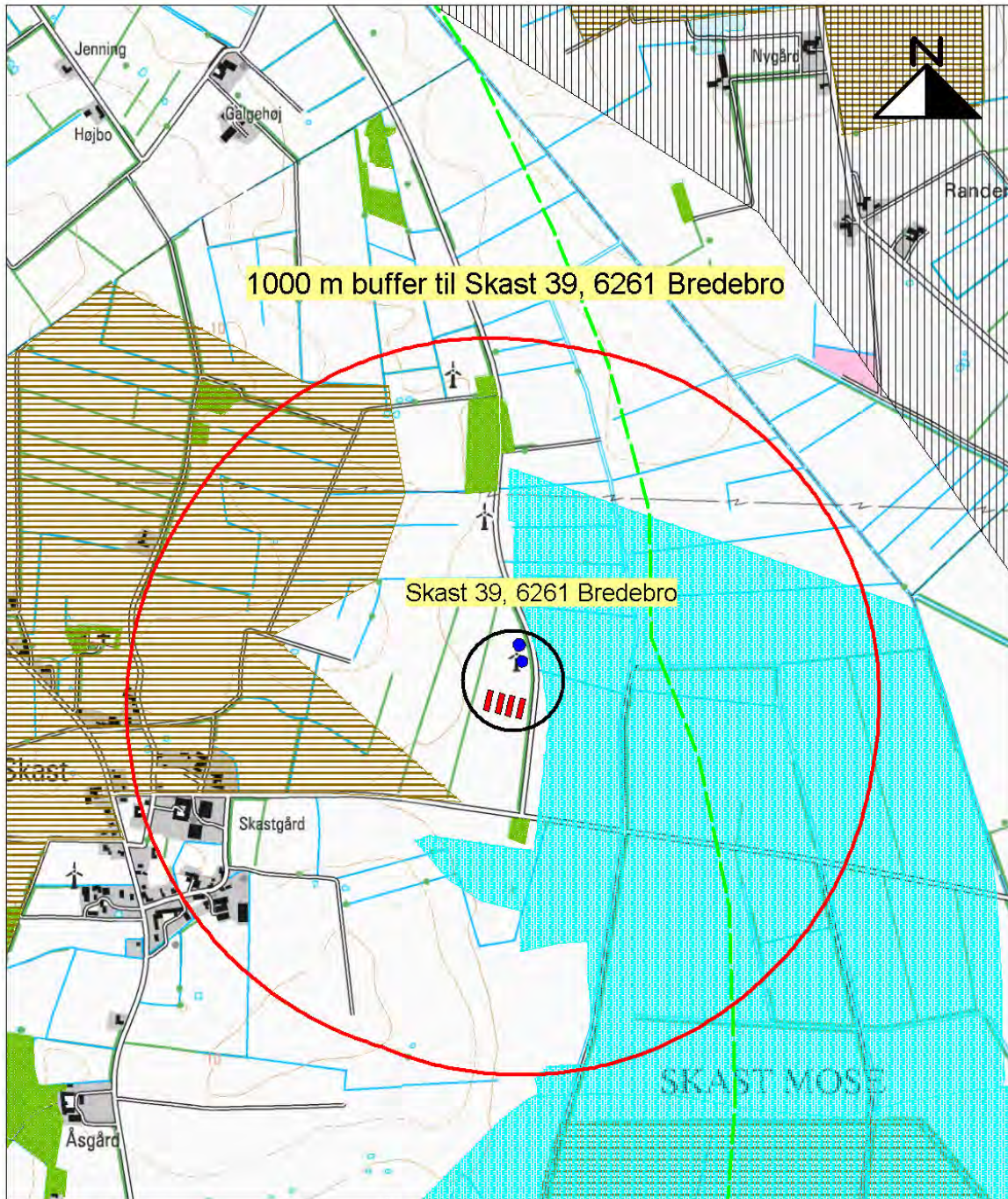
Titel **Skast 39, 6261 Bredebro**
 Projekt **§ 12 godkendelse**
Orbicon

Sagsnr. 2190900009-16	Kotesystem DNN
Udarbejdet DIB	Dato 16.06.2009

Gasværksvej 4
9000 Aalborg.
Telefon 99 30 12 00

Bilag 11: Biologiskekorridorer, uforstyrrede landskaber, naturomr., eksisterende skov og skovrejsning uønsket

Signaturforklaring

- Staldanlæg
- Opbevaringslagre
- Biologiske korridore
- Uforstyrrede landskaber
- Øvrige lavbundsarealer
- Naturområder
- Eksisterende skov
- Skovtilplantnin uønsket

Titel
Skast 39, 6261 Bredebro

Projekt
**§ 12 godkendelse
Orbicon**

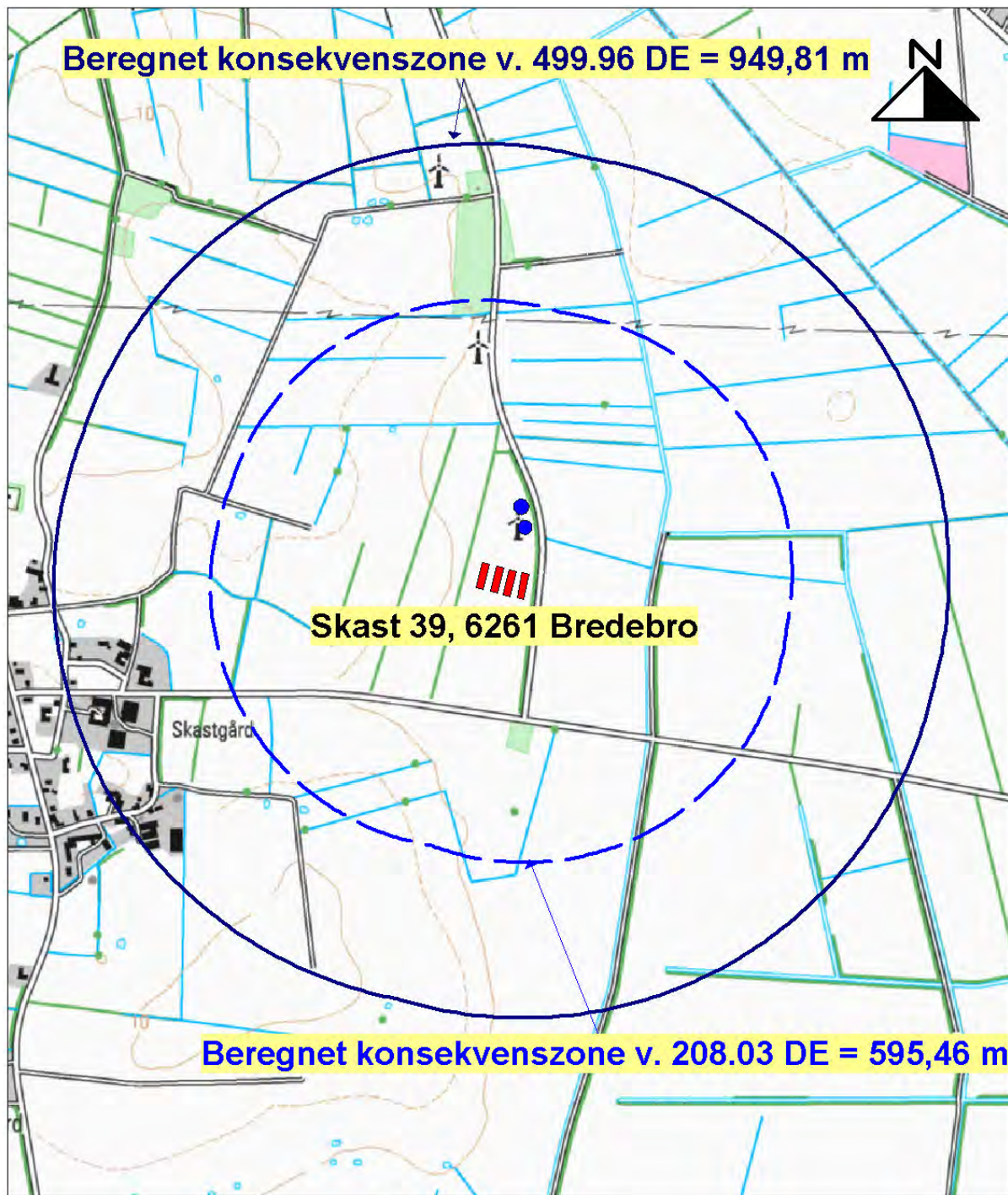
Sagsnr. 2190900009-16	Kotesystem DNN
Udarbejdet DIB	Dato 16.06.2009

Gasværksvej 4
9000 Aalborg.

Telefon 99 30 12 00

Bilag 12: Beregnet konsekvensområde

Titel Skast 39, 6261 Bredebro			
Projekt § 12 godkendelse Orbicon			
Sagsnr. 2190900009-16	Beregnet konsekvensområde	Kotesystem DNN	Gasværksvej 4 9000 Aalborg. Telefon 99 30 12 00
Udarbejdet DIB	Dato 16.06.2009		

Bilag 13: Beredskabsplan

Beredskabsplan

”Amaliengård”
v/ Henrik Refslund Hansen
Skast 39
6261 Bredebro
Tlf. 74716184
Mobil. 40176184

**Beredskabsplan
for
”Amaliengård”
v/ Henrik Refslund Hansen
Skast 39
6261 Bredebro**

Indholdsfortegnelse:

Telefonnumre.....	4
Brand- og evakuering	5
Overløb af gylle.....	6
Kemikalie- og oliespild.....	7
Stophaner og hovedafbrydere.....	8
Strømsvigt	9
Transport af bekæmpelsesmidler	10

Udarbejdet af:

Janni Nyvang Nielsen
Miljørådgiver

Billundvej 3
6500 Vojens
Tlf. 73202600

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm og den skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i 2 eksemplarer:

- Teknikrum i laden.
- Stuehus Skast 48

Kort Materiale:

Bagerst er der to oversigts kort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede).
- Drænbrønde/regnvandsbrønde/afløb.
- Udløbspunkter til vandløb/jord fra dræn.
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn.
- Afbrydere strøm, vand, anlæg.
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

HUSK

Ved uheld ring 112.

Efter f.eks. brand tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFON NUMRE

Nærmeste telefon står i teknikrum og har nr. 74716971.

	Dagtimer	Nat
Alarmcentralen	kontaktes på 112	
Falck	kontaktes på 7010 2030	7010 2030
Læge "Bredebro Lægehus"	kontaktes på 7471 1114	7011 0707
Tandlæge "Skibbroen 5"	kontaktes på 74722264	7010 2030
Landboforening	kontaktes på 7320 2600	
Dyrlæge "Lautrup Nielsen"	kontaktes på 2320 7146	
Foderstof "Ewers"	kontaktes på 7442 2975	
Elektriker "Ove Madsen"	kontaktes på 7471 1337	2463 1274
VVS "Gotthardsen"	kontaktes på 7478 2030	2031 1430
EL "Syd Energi"	kontaktes på 7011 5000	

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – OPLYS:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand.
- Er der tilskadekomne – hvor mange?
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt ejeren:

Henrik Refslund Hansen tlf. 7471 6184 Mobil: 4017 6184

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på bilag.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe med kortmateriale

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er flugtveje (rød pil)

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Pulverslukker

INSTRUKS VED OVERLØB AF GYLLE

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – RING 112 – OPLYS:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra.
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Kontakt ejeren:

Henrik Refslund Hansen tlf. 7471 6184 Mobil: 4017 6184

Der er ikke en å i nærhed, der dermed ingen risiko for at gylle render dertil.

Forsøg opdæmning for at undgå at undgå at forureningen af gylle spredes over et stort areal. Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol., afhængig af mængden af gylle.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe Situationen:

- Traktor med frontlæsser el. rendegraver til flytning af halmballer el. jord
- Bigballer
- Jord

INSTRUKS TIL KEMIKALIE- OG OLIESPILD

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – RING 112 – OPLYS:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud.
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand.

Kontakt ejeren:

Henrik Refslund Hansen

tlf. 7471 6184

Mobil: 4017 6184

Forsøg opdæmning for at undgå, at forureningen spredes. Opdæmning kan evt. foretages men jord, halmballer ol., afhængig af mængde og art.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Halm

STOPHANER OG HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. er noteret på kortet over ejendommen.

Vand:

- Hovedhanen sidder ved brønd øst for ejendom (se bilag).

Der sidder stophaner ved indgangen til hver stald.

Elektricitet:

- Hovedafbryder sidder ved teknikrummet i lade (se bilag).

El-tavle sidder ved: Kornsilolanlæg.

Nye sikringer opbevares i tavlen

Afbryder til kornsilolanlæg sidder på kornsilos 1 (se bilag).

Der bruges automatsikringer.

INSTRUKS VED STRØMSVIGT

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning)

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lign.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til Syd Energi og forhør om varighed af udfaldet. Tlf. 70 11 50 00.

Eventuel iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre en ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal altid opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal altid opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende.

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit og med god belysning.
- Der skal forefindes et sugende materiale, f.eks. savsmuld, kattegrus og lign. til opsamling af evt. spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.